

PANORAMA

Fokus på europæisk regionalpolitik og bypolitik

VINTER 2019 / nr. 71

Vækst og bæredygtighed prioriteres på Portugals dagsorden

GRÆNSEOVERSKRIDENDE
SAMARBEJDE STYRKER
INTERREG-FAMILIEN

BORGERE DELTAGER
I DEBATTEN I DEN
EUROPÆISKE
UGE FOR REGIONER
OG BYER

PANORAMA

INDHOLD

LEDER: Elisa Ferreira, EU-kommissær med ansvar for samhørighed og reformer	3
STRATEGISK RAPPORT: ESI-fondene fremmer socioøkonomisk konvergens, modstandsdygtighed og territorial samhørighed.....	4
ENI CBC: De grænseoverskridende programmer under det europæiske naboskabsinstrument slår sig sammen	6
FI CAMPUS 2019: Projekter finansieret af de europæiske struktur- og investeringsfondes finansielle instrumenter på podiet.....	12
PORTUGAL: Et kig på landets nuværende og fremtidige politiske prioriteter, blandt andet bæredygtighed og klimændringer samt de programmer og projekter, der støtter dem.....	16
MED DINE EGNE ORD: Offentlig-private medinvesteringer skal styrke de europæiske økonomier; Portugals plan om en cirkulær økonomi for Lissabon og Tagusdalen.....	26
EUROPÆISK UGE FOR REGIONER OG BYER: Et tilbageblik på 2019-udgaven, som havde rekordhøj deltagelse i workshops, debatter, udstillinger og på REGIOSTARS-prisen.....	28
KORTE NYHEDER	33
YOUTH4REGIONS: Udveksling af idéer om EU-finansiering med borgere i Córdoba og brobygning over den digitale kløft i byen Ávila i Spanien.....	34
DATA POINT: Internt landeindblik i det regionale konkurrenceevneindeks afslører store variationer på tværs af EU	38
KORT: En vurdering af Europas tilgængelighed via større vejnet.....	40
INTERREG VOLUNTEER YOUTH: Jernbanen rundt om Etna på Sicilien er kommet langt.....	42
PROJEKTER: Beskrivelser af vellykkede projekter fra Tjekkiet, Spanien, Ungarn, Frankrig og Belgien	43

9

13

23

29

36

42

LEDER

Ingen regioner og ingen personer i lades stikken

Feliz Ano Novo e uma calorosa saudação aos leitores da revista Panorama! Det er mig en glæde at hilse på jer og ønske jer et godt 2020 på mit modersmål.

Min tilknytning til Europa og regionalpolitik har dybe rødder i min personlige historie. Jeg voksede op i en diktaturstat, så for mig var – og er – Europa et symbol på håb, demokrati og frihed. Jeg læste regionalpolitik og europæisk integration på universitetet. Som ung økonom arbejdede jeg med regionaludvikling i mere end ti år.

Senere, som minister for planlægning, forhandlede jeg den finansielle ramme for 2000-2006. Som medlem af Europa-Parlamentet, og senere som ansat i en centralbank, arbejdede jeg med vigtige økonomiske dokumenter om udvidelsen af den økonomiske og monetære union.

Disse forskellige erfaringer fik mig til at indse, hvor meget disse forskellige politikområder har at gøre med hinanden og vigtigheden af at bevare samhørighed som et grundlæggende princip i hjertet af det europæiske projekt.

Det har aldrig været mere relevant. Globalisering, digital revolution og klimaændringer er udfordringer, som Europa skal møde samlet. De giver os mulighed for at revurdere vores

økonomiske model og opbygge mere retfærdige og velstående samfund. I mange af vores regioner giver disse omstillinger dog anledning til bekymringer og angst.

Det er min mission sammen med alle jer at sikre, at vi griber disse muligheder, gennemfører de nødvendige reformer mod en grønnere, internt forbundet og digital økonomi og ikke mindst yder den rigtige støtte til dem, der er mest berørt af denne omstilling.

Vi må heller ikke glemme kommunikation. Denne politik har gjort så meget for så mange borgere, men den får stadig ikke behørig anerkendelse for det. Jeg vil besøge regionerne for at forstå lokale bekymringer og målsætninger, for at fremme hurtigere og bedre gennemførelse af projekter og for at lade lokalsamfundene vide, at de betyder noget.

Nutidens udfordringer kræver, at vi tydeligt styrker samhørighed, med fast hånd gennemfører de nødvendige reformer og står fast, så ingen personer og ingen regioner lades i stikken. Lad os sammen opfylde de krav! ■

Elisa Ferreira

EU-kommissær med ansvar for samhørighed og reformer

Strategisk rapport: ESI-fondene investerer i intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst i alle EU-regioner

I de nyeste statusrapporter anerkender medlemsstaterne den afgørende rolle, som de europæiske struktur- og investeringsfonde spiller med hensyn til at gøre noget ved miljømæssige, økonomiske og sociale forandringer og etablere de reformer, der er nødvendige for at sikre en bæredygtig fremtid.

De europæiske struktur- og investeringsfonde består af Samhørighedsfonden, Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Den Europæiske Socialfond (ESF), Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF). Deres hovedformål er at fremme varig socioøkonomisk konvergens, modstandsdygtighed og territorial samhørighed.

I 2018 gennemførte ESI-fondene med et budget på ca. 460 mia. EUR – over 643 mia. EUR med national medfinansiering – yderst vigtige investeringer på prioriteringsområder i EU gennem delt forvaltning mellem Kommissionen og med-

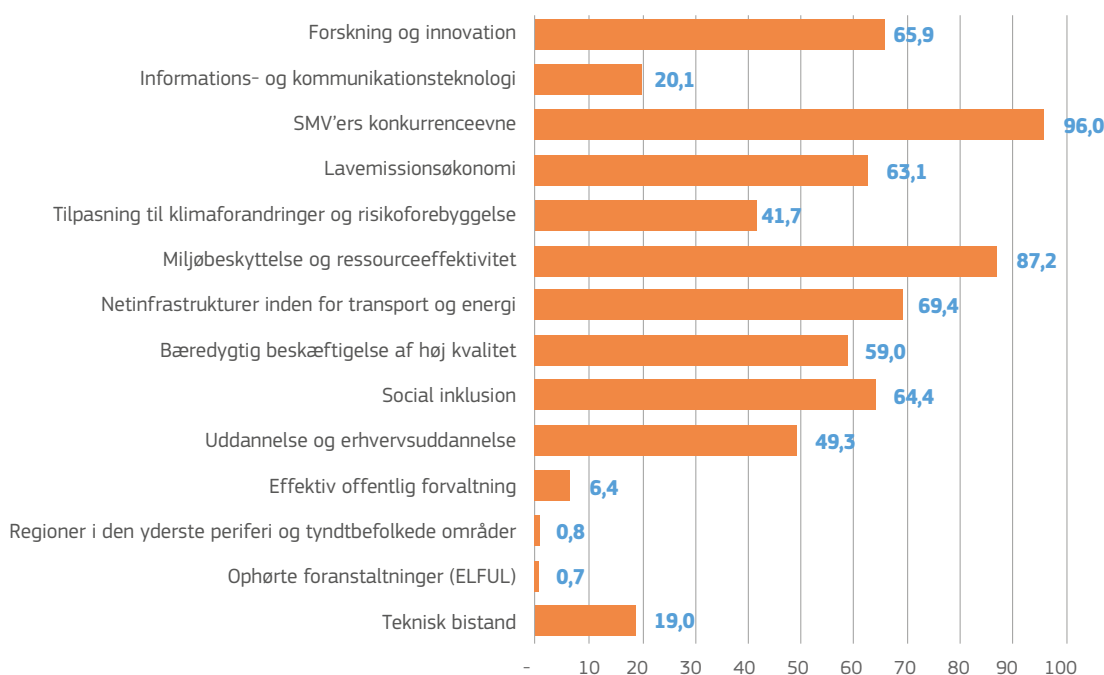
lemsstaterne. Gennem støtte til jobskabelse, vækst og investeringer, der styrker det indre marked, energiunionen og økonomisk styring, imødekommer disse investeringer behovene i realøkonomien.

Den 17. december offentliggjorde Kommissionen »Strategisk rapport 2019 om gennemførelsen af de europæiske struktur- og investeringsfonde«, som indeholder detaljer og opdaterede oplysninger om gennemførelsen af ESIF-programmerne 2014-2020 indtil udgangen af 2018 baseret på medlemsstaternes statusrapporter. På det tidspunkt var der indgået forpligtelser for 72 % af de tilgængelige ressourcer fra ESI-fondene.

Denne rapport og ESI-fondenes Open Data Platform (<https://cohesiondata.ec.europa.eu>) giver en detaljeret oversigt over fremskridtene inden for alle de tematiske områder. ■

FÅ MERE AT VIDE

<https://europa.eu/!uD83tU>

Projekter, der allerede er finansieret, har en stadig større betydning for centrale politikområder

- > mere end 1,6 mio. virksomheder – herunder landbrug – modtager støtte
- > de støttede virksomheder skaber 300 000 nye job
- > 26 mio. mennesker har modtaget hjælp til uddannelse eller jobsøgning
- > 8,3 mio. husstande vil få adgang til bedre bredbånd
- > der bygges eller genopbygges mere end 3 900 km jernbanestrækninger
- > igangværende projekter i sundhedssektoren gavner 60 mio. mennesker.

Det nuværende politiske fokus og den fleksible ramme sikrer, at ESI-fondene kan yde et vigtigt bidrag til nye og voksende udfordringer. De fleste finansieringsområder støtter allerede FN's mål for bæredygtig udvikling samt klimatilpasnings- og risikobegrænsningstiltag, og dette fokus kan efter behov styrkes inden for ESIF-programmerne.

Prioriteringer og resultater

Siden begyndelsen af programmeringsperioden 2014-2020 har fokus for de europæiske struktur- og investeringsfonde været at opnå socioøkonomisk konvergens, modstandskraft og territorial samhørighed, som en hjælp til at tackle både nuværende og kommende udfordringer og for at lægge fundamentet for EU's bæredygtige fremtid.

Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (ERFU): Projekter, der har modtaget støtte under EFRU, har bidraget til at give områder såsom forskning og innovation, informations- og kommunikationsteknologier samt SMV'ers konkurrenceevne et

yderligere skub. Som følge heraf er der skabt 300 000 job, der er ydet støtte til 20 000 forskere, og over 8 millioner husstande tilbydes adgang til bedre bredbånd.

Samhørighedsfonden: Projekter under Samhørighedsfonden har hjulpet medlemsstaterne med deres største udviklingsmæssige behov inden for miljø og transport for at leve op til EU's standarder. For eksempel er der indtil nu planlagt over 1 300 km ombyggede jernbanelinjer og 275 km nye eller forbedrede metro- og letbanelinjer, og hvad der svarer til 12,5 millioner mennesker vil få adgang til bedre spildevandsrensning.

Den Europæiske Socialfond (ESF): ESF har fortsat spillet en væsentlig rolle med hensyn til at støtte miljø, uddannelse og erhvervsuddannelse samt med hensyn til yderligere at reducere fattigdom og ulighed. Blandt virkningerne kan nævnes, at over 23 millioner mennesker har modtaget støtte til at forbedre deres beskæftigelsesmuligheder, 3,4 millioner har opnået kvalifikationer, og 2,7 millioner unge har fået støtte gennem ungdomsbeskæftigelsesinitiativet.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL):

ELFUL har været katalysator med hensyn til at fremme bæredygtigt og innovativt landbrug og skovbrug og med hensyn til at gøre landområder mere levende. For eksempel er der ydet støtte til, hvad der svarer til 75 % af EU's samlede areal med økologisk landbrug gennem omlægnings- eller bevaringsprojekter, og 130 000 bedrifter har modtaget støtte til at blive mere konkurrencedygtige.

Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF):

EHFF-projekter har åbnet strategiske muligheder for at hjælpe fiskere i omstillingen til bæredygtigt fiskeri, støtte bæredygtig akvakultur og hjælpe kystsamfund til at blomstre. Indtil videre er næsten 34 000 projekter blevet støttet i hele EU.

Naboer går sammen for at overkomme globale udfordringer

ENI CBC-samfundet omfatter hundrede tusinder af mennesker, der arbejder på tværs af EU's ydre grænser, både europæere og ikke-europæere, og som arbejder sammen om at styrke aktiviteter, stimulere økonomisk vækst og overføre viden.

Fra GD NEAR og GD REGIO er det planen yderligere at styrke samarbejdet langs EU's ydre grænser, der er udviklet under naboskabspolitikken og samhørighedspolitikken. I praksis handler det fortsat om at opbygge tillid og forbindelser blandt mennesker, der bor langs Den Europæiske Unions ydre grænser, og forbedre dagligdagen for mennesker, der bor på begge sider af grænserne, gennem samarbejde. Det handler også om at bygge veje for at forbinde markeder og forbedre turisme, om at genanvende affald til gødning og om at beskytte truede arter for at vende nedgangen i biodiversitet.

Fra den 1. januar 2020 bliver programmerne om grænseoverskridende samarbejde under det europæiske naboskabsinstrument (ENI) en del af Interreg-familien for at øge samordningen og åbne op for synergier med andre instrumenter til territorielt samarbejde.

Programmerne dækker 31 forskellige lande med mange forskellige sprog, kulturer og livsstile. Alligevel fungerer de alle til gavn for lokale samfund på begge sider af EU's grænse og afhjælper fælles udfordringer for at finde fælles løsninger. I en tid med mange udfordringer er disse programmer et levende bevis på, hvad samarbejde egentlig handler om, nemlig at fortsætte med at skabe forbindelser, dele og udveksle på tværs af grænser.

På tværs af grænser

Udfordringer har aldrig før været så globale: forurening, klimaændringer og sociale spændinger, for blot at nævne nogle få. Hvis et grænseområde i et naboland er berørt, påvirker det også Europa, og omvendt. Svar på kriser kan ikke være isolerede – globale problemer kræver ikke visum for at krydse grænser.

Programmer for grænseoverskridende samarbejde (CBC), der fungerer hen over EU's ydre grænser, giver tusindvis af organi-

sationer mulighed for at gøre en indsats sammen, udveksle viden og ekspertise i deres daglige aktiviteter og skabe håndgribelige resultater for deres regioner. De 15 ENI CBC-programmer dækker et område fra Finland og Rusland i nord til lande som Ungarn og Ukraine i øst samt Italien, Nordafrika og Mellemøsten i syd. De dækker tusindvis af kilometer med land- og søgrænser, de krydser et hav og tre havområder, og de har en samlet investering på 1 mia. EUR for programmeringsperioden 2014-2020. Der er til dato indsendt over 4 200 ansøgninger, og der er ydet finansiering til næsten 600 projekter. Ude i samfundet er der over 2 000 støttemodtagere, NGO'er, universiteter, kommuner og private virksomheder; en lille verden i bevægelse, både offentlig og privat, som skaber tillid blandt lokalsamfund.

Vedtagelse af fælles regler

»Da vi startede for mange år siden, var der flere spejlprojekter. Der var en tendens til, at dem i det ene område gjorde det samme som dem på den anden side« fortæller Mathieu Bousquet, kontorchef for C1 – Georgien, Moldova, naboskab på tværs af grænser i GD NEAR. »Men nu arbejder støttemodtagere mere og mere sammen om ét fælles mål.«

Samarbejde langs EU's ydre grænser begyndte at tage form tilbage i 2006. Der var mange udfordringer i den første programmeringsperiode (2007-2013), da instrumentet blev udviklet til at dække hele naboskabsområdet, og der for første gang blev anvendt et fælles sæt regler.

»Alle skulle bevæge sig væk fra det, de kendte, væk fra de specifikke finansieringsprocedurer, de var fortrolige med. Medlemsstaterne skulle bevæge sig væk fra regelsæt vedrørende samhørighedspolitikken, og partnerlande væk fra udviklingsbistand og teknisk bistand« forklarer Carlos Bolaños, teamleder hos TESIM, teknisk bistand til gennemførelse og forvaltning af ENI CBC-programmer. »I dag kan vi sige, at vi har indført et reelt, ægte partnerskab med fælles forvaltning af programmer. Og denne »ejerskabsfølelse« er ret enestående inden for samarbejde, så den er et stort aktiv i ENI CBC-initiativet.«

ENI CBC-programmerne holder kursen gennem europæiske finansielle kriser og regional uro. Den første programmeringscyklus blev gennemført i en periode med dyb økonomisk krise

i Europa og dets nabolande, mens konflikter hærgede i Syrien, og der var spændinger som følge af situationen på Krim. Alligevel var der et stærkt engagement fra aktørerne, og samarbejdet blev ikke alene videreført, det blev også udvidet med endnu en periode fra 2014 til 2020. I dag er en tredje fase på trapperne, og arbejdet for programmeringsperioden 2021-2027 er allerede i gang. Der vil blive indført nye regler, men lokalsamfundet er parat at træde til igen.

»Da vi startede, kunne vi ikke forestille os, at partnerskabet ville blive så lige, og at en støttemodtager fra et partnerland kunne lede et projekt,« fortsætter Bolaños. »Det var ikke fordi, de ikke havde kapaciteten til det, men simpelthen fordi europæiske forordninger om forvaltning af offentlige midler er temmelig komplekse, og man er nødt til at sætte sig grundigt ind i dem. Vi har i dag gjort store fremskridt på dette område.«

Ikke alene er Den Russiske Føderation faktisk det land, der har det største antal støttemodtagere (390 indtil nu) – 30% af projekterne er på nuværende tidspunkt under ledelse af organisationer eller institutioner i partnerlande.

Nye samarbejdsmetoder

Hvor store er disse projekter så? Den økonomiske dimension spænder fra 50.000 EUR til 3 mio. EUR. Det er ofte pilotprojekter, der baner vej for en ny samarbejdsmodel i flere sektorer,

fra miljøbeskyttelse til teknologioverførsel til gavn for SMV'er, fra genskabelse af kulturarv til udvikling af infrastruktur for at åbne markeder og fremme bæredygtig turisme.

»Vi glæder os meget over, at ENI CBC-programmerne inden for GD REGIO bliver en realitet fra begyndelsen af næste år. Vi ser frem til at arbejde sammen med vores nabolande om at fastholde et stærkt ejerskab og samtidig forberede den nye generation af programmer. Vi vil udnytte de foreslåede forenklinger for perioden efter 2020 og udvikle stærkere bånd mellem programmerne i Interreg-familien,« siger Jean-Pierre Halkin, kontorchef for makroregioner, transnationalt/interregionalt samarbejde, IPA og udvidelse i GD REGIO. »I 2020 vil vi samtidig få mulighed for at fejre Interregs 30-års jubilæum som en forenet familie. 2020 vil helt bestemt blive samarbejdets år.«

Der er allerede i den tidligere generation af programmer under det europæiske naboskabs- og partnerskabsinstrument (ENPI) blevet udviklet viden og redskaber. De igangværende ENI CBC-programmer fortsætter indsatsen og giver dermed et solidt bidrag til yderligere konsolidering af det store udbud af relationer mellem mennesker, og det nedbryder stereotyper og omstyrter historiske fordomme – for naboer er vigtige! Samarbejde er vigtigt! ➤

FÅ MERE AT VIDE

<https://tesim-enicbc.eu/>

ENI CBC-programmerne

Ungarn-Slovakiet-Rumænien-Ukraine
www.huskroua-cbc.eu

Rumænien-Ukraine
www.ro-ua.net

Rumænien-Republikken Moldova
www.ro-md.net

Sortehavsområdet
www.blacksea-cbc.net

Italien-Tunesien
www.italietunisie.eu

Middelhavsområdet
www.enicbcmcd.eu

 Finansieret af europæiske Union

Kontraherede projekter

Kolarctic
www.kolarctic.info

Karelia
www.kareliacbc.fi

Sydøstfinland-Rusland
www.sefrcbc.fi

Estland-Rusland
www.estoniarussia.eu

Letland-Rusland
www.latruscbc.eu

Letland-Litauen-Hviderusland
www.eni-cbc.eu/llb

Litauen-Rusland
www.eni-cbc.eu/lr

Polen-Rusland
www.plru.eu

Polen-Hviderusland-Ukraine
www.pbu2020.eu

  www.tesim-enicbc.eu

Januar 2020

Udvikling af en fornemmelse for historie

Kunne du tænke dig at »fornemme« kunst, historie og natur med moderne teknologier kombineret med traditionelle historiske rekonstruktionsmetoder? Hvis svaret er ja, kan du godt forberede dig på at blive overrasket i det nye Fortepiano-lokale på slottet Alūksne i Letland, smage på historien i Pavlovsk-parken i Rusland eller tage en aftenpause med flagermusene på Litene-godset i Letland.

Lettiske og russiske partnere har udviklet en »fornemmelsestur« under projektet »630 Versts Full of Feelings«, som er finansieret under det lettisk-russiske ENI CBC-program. Projektet sigter mod at skabe en personlig turistoplevelse, hvor man går på opdagelse i storlåede landskaber og herregårdsparker og på slotte i grænseregionen mellem Letland og Rusland. Turisterne kan blandt andet besøge Izborskis museum/arkiv, herregårdene Kraslava og Lūznava, herregårdsparken i Preiļi samt herregårdene Arendole, Varaklani og Litene. Den nye turistrute vil komme til at gå fra Krāslava til Alūksne i Letland, hvorefter den fortsætter til Pavlovsk i Skt. Petersborg i Rusland.

Med baggrund i det vellykkede samarbejde i den forrige programmeringsperiode fortsætter partnerne med at gøre reklame for ruten i fællesskab. De vil desuden fokusere på at videreudanne personalet i turistsektoren ved at arrangere workshops, udstillinger, konferencer og festivaler.

Programmets medfinansiering på 720 000 EUR vil styrke grænseområdets historiske og kulturelle kompetencer og dermed bidrage til den socioøkonomiske udvikling i regionerne Vidzeme og Latgale i Letland og Skt. Petersborg og regionen Pskov i Rusland.

<http://latruscbc.eu/projects/630-versts-full-of-feelings/>

Restprodukter fra vin forvandles til kosmetik

Hvad kan man bruge drueaffald til? Et EU-finansieret projekt undersøger, hvordan man kan forvandle det til en ressource eller udnytte det til kosmetik eller helseprodukter.

I Middelhavsområdet har den traditionelle drueafgrøde et stort potentiale for innovation, som endnu ikke udnyttes effektivt. De fleste, der arbejder med dyrkning af druer, har fokus på at forbedre kvaliteten af såvel druen som vinen, og ikke så meget på at overveje, hvordan man kan udnytte drueaffald bedst muligt. Da det nu er blevet afsløret, at biprodukter af vin kan have gavnlige egenskaber, er »BESTMEDGRAPE« gået i gang med at forske i anti-oxiderende/anti-inflammatoriske/anti-neurodegenerative formuleringer. Dette projekt gennemføres af Italien, Tunesien, Frankrig, Libanon og Jordan under ENI CBC-programmet for Middelhavet, og det forvaltes af den italienske selvstyrende region Sardinien i Italien.

Idéen er at undersøge, om biprodukter fra vin kan bruges som en kilde til bioaktive forbindelser, der kan omdannes til innovative kommercielle farmaceutiske produkter. Således valoriserer projektet ikke alene en fremragende middelhavsafgrøde som druen, det udvider også druens værdikæde ved at udvikle nanoteknologiske produkter. Resultatet vil styrke den lokale økonomi og give flere beskæftigelsesmuligheder, mens det samtidig vil reducere den miljøforurening, der normalt genereres af de store mængder affald fra vinfremstilling. ➤

<http://www.enicbcmed.eu/projects/bestmedgrape>

Floder fri for affald gør Sortehavet renere

Kan de »3 R'er« – Reduce, Reuse, Recycle, altså reducer, genbrug, genanvend – for fast affald være med til at redde Sortehavet? Dette vandområde er det havområde i Europa, der er mest forurenet med flydende affald. Næsten alt skraldet kommer fra poser og flasker, som føres ud i havet via de store floder: Rioni i Georgien og Prut i Republikken Moldova er de to største kilder til forurening af Sortehavet fra landsiden. Når vandstanden stiger, skylles alt skraldet på flodbredderne – der ofte bruges som ulovlige lossepladser – ud i floderne, som fører det ud i havet.

Derfor er fjernelse af plast fra flodbredderne og bortskaffelse via genanvendelse en vigtig del af arbejdet med at reducere forurening. Georgien, Moldova og Rumænien har således slået sig sammen i projektet »Affaldsfri floder for et rent Sortehav«, som har til formål at indføre gode metoder vedrørende affaldsforvaltning i lokalsamfundene langs Sortehavets floder. Under ENI CBC-programmet for Sortehavet 2014-2020 vil der blive brugt ca. 1 mio. EUR til gennemførelse af kommunal

kompostering af grønt affald i Kutaisi (Georgien), til indførelse af kommunal indsamling af WEEE (affald af elektrisk og elektronisk udstyr) i Ungheni og til kildesortering af plastaffald i Poti (Georgien).

Dette nyeste projekt i rækken bygger videre på resultaterne af de forrige projekter og udbreder kendskabet til affaldsforvaltning i lokalsamfundene med blandt andet uddannelsesprogrammer, oprydningsarrangementer og undervisningssessioner.

<https://wmp.ge/wmp2/>

GRÆNSEOVERSKRIDENDE INFRASTRUKTURER SYDØSTFINLAND OG RUSLAND

Bedre forbindelser via have for mennesker og varer

HaminaKotka, den største godshavn i Finland, er et centralt punkt i det transeuropæiske transportnet (TEN-T) i Østersøen, men faciliteterne har ikke kapacitet til stor passagertrafik. På den anden side – blot 250 km væk – ligger havnen i Skt. Petersborg, som har det modsatte problem: faciliteterne her har ikke den fornødne specialisering til at kunne modtage en kraftig strøm af lastbiler og varer. På trods af den korte afstand er der ingen international færge i rutefart mellem de to havne. Dette har skabt en flaskehals, som hæmmer effektiv mobilitet for såvel passagerer som varer, og det har en negativ indvirkning på økonomierne på begge sider af grænsen.

I indeværende periode 2014-2020 investerer EU – sammen med Rusland og Finland – over 4,5 mio. EUR under ENI CBC-programmet for Sydøstfinland og Rusland i to store infrastrukturprojekter (»KOTKA PAX« og »Multipass Port«) for at forbedre grænseovergangene i havnene og øge gods- og passagerstrømmene mellem Rusland og Finland.

Idéen er at arbejde på begge sider af Østersøen: oprettelse af en ny terminal og en ny grænsekontrolpost med sikre og tidsbesparende told- og grænsekontroller på den finske side og opførelse af nye faciliteter og udstyr til godskontrol på den russiske side. På denne måde øges kapaciteten i begge havne, hvilket vil tiltrække nye godstransportvirksomheder, øge turiststrømmene og bidrage til bedre logistik og mobilitet i Østersøen. ■

<https://www.haminakotka.com>

<https://portspb.ru/en>

FI Campus 2019: frem mod 2021 og efter

Det årlige *fi-compass*-flagskibsarrangement, FI Campus 2019, fandt sted den 4. og 5. december 2019 i Bruxelles i Belgien.

fi compass

f-compass er den horisontale platform til rådgivning om finansielle instrumenter under de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESIF), som drives af Europa-Kommissionen i partnerskab med Den Europæiske Investeringsbank (EIB). FI Campus-arrangementet blev afholdt for tredje år i træk, og i år tiltrak det over 400 fagfolk fra ESIF-forvaltningssmyndigheder, finansielle formidlere og andre interessenter, som arbejder med finansielle instrumenter under ESIF.

Disse finansielle instrumenter er for eksempel lån, sikkerhedsstillelser, egenkapital og kvasiegenkapital. Ifølge den foreslåede nye forordning om fælles bestemmelser vil de fortsat være en vigtig mekanisme i leveringen af ESIF-ressourcer i programmeringsperioden 2021-2027. Med dette års slogan »Looking ahead to 2021 and beyond«, (frem mod 2021 og efter), tilbød FI Campus 2019 deltagerne et alsidigt program, blandt andet:

- Omfattende og interaktive informationssessioner om den foreslåede nye forordning om fælles bestemmelser samt InvestEU-programmet
- Workshops om horisontale emner i forbindelse med finansielle instrumenter under ESIF, som for eksempel statsstøtte samt revision og kontrol

- Casestudiesessioner om finansielle instrumenter under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) og Samhørighedsfonden (SF) i en række forskellige sektorer som for eksempel byudvikling, SMV'ers konkurrenceevne samt forskning, udvikling og innovation (FUI)
- Parallelle sessioner, som dækkede finansielle instrumenter under Den Europæiske Socialfond (ESF), Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF).

FÅ MERE AT VIDE

For yderligere oplysninger vedrørende Europa-Kommissionens præsentationer på FI Campus 2019 henvises til:

REGIO-B3-FINANCIAL-INSTRUMENTS@ec.europa.eu

Præsentationer fra arrangementet findes på FI Campus 2019-arrangementsiden:

<https://bit.ly/2Na2V8E>

FI CAMPUS 2019: FOKUS PÅ ESI-FONDENES FINANSIELLE INSTRUMENTERS POSITIVE INDVIRKNING

Fi-compass Showcase 2019-kampagnen fortæller de gode historier fra alle egne af EU, som har tilknytning til ESI-fondenes finansielle instrumenter og de projekter, de støtter. Kampagnen blev søsat i forsommeren 2019, og dens vigtigste mål er at fortælle de gode historier om ESI-fondenes finansielle instrumenter i praksis. Ti af de bedste historier, der var blevet indsendt til Showcase, blev udstillet på FI Campus 2019. I løbet af arrangementet kunne deltagerne stemme på deres yndlingshistorie i konkurrencen om *fi-compass Showcase Award 2019*.

FI Campus 2019-deltagere udforsker fi-compass Showcase 2019-udstillingen

De tre vinderhistorier på FI Campus 2019

Slovakiske virksomheder kapitaliserer investeringer

I Slovakiet har fire pionervirksomheder brugt kapitalinvesteringer, der er medfinansieret af de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene), til at udvide deres tjenesteydelser og udvikle nye produkter.

- Boataround er et websted, hvor man kan leje både og hyre yachter. Det beskæftiger over 30 ansatte og tilbyder kundeservice døgnet rundt. Investeringerne er blevet brugt til uddannelse, markedsføring og produktudvikling.
- GA Drilling har udviklet en ny plasmateknologi, som gør boring lettere, hurtigere og billigere.
- KOOR er et energitjenesteselskab, som forbedrer energieffektiviteten i bygninger ved hjælp af miljøvenlige metoder.
- GreenWay driver over 250 el-ladestationer i Slovakiet og Polen. De planlægger at opføre 800 stationer med investeringerne og et lån fra Den Europæiske Investeringsbank (EIB).
- <https://bit.ly/2uxenF2>

Sjov og spas i Bulgariens hovedstad

I Bulgarien har tre forbundne byudviklingsprojekter givet nyt liv til 10 hektar land i hovedstaden Sofia. Både lokale og turister flokkes til et nyt center for sport-aktiviteter og underholdning – et glimrende eksempel på en integreret tilgang med byudviklingsmidler.

Sportsanlægget og den omkringliggende Vazrazhdane-park fik lån under initiativet JESSICA (fælles europæisk støtte til bæredygtige investeringer i byområder). Der blev bygget basketball-, fodbold- og volleyball-baner. Finansielle instrumenter under ESI-fondene finansierede desuden udvidelsen af parken, herunder opførelsen af fem udendørs svømmebassiner og et indendørs bassin. De bruger naturligt opvarmet mineralsk vand og har handicapadgang.

- <https://bit.ly/37Mgpzo>

Et renoveret slagteri bringer nyt liv til Szczecin-distriktet

I Polen er et slagteri fra det 19. århundrede blevet omdannet til »Det Gamle Slagteri«, som er et virksomheds- og kulturknudepunkt for Szczecin. Bygningens originale karakteristika er blevet restaureret, og parallelt med dette er et lån fra EIB blevet brugt til at modernisere faciliteterne. Projektet har været med til at tilskynde til, at andre bygninger i nabolaget er blevet restaureret.

Bygningen ligger i et industriområde, der har været forladt i årevis, og som i dag huser en restaurant, en boghandel og virksomheder, herunder en kontoret for en international logistikvirksomhed. Dens moderne kulturelle faciliteter omfatter et legeområde, et galleri og fuldt udstyrede mødelokaler, som kan lejes.

- <https://bit.ly/2FwuFQy>

Jonathan Denness, kontorchef for afdelingen for finansielle instrumenter og internationale relationer mellem finansielle institutioner, Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik, Europa-Kommissionen

Hvad var dit indtryk af FI Campus 2019?

Endnu en gang har det høje antal deltagere på FI Campus 2019 vist, hvor stor interesse der er for finansielle instrumenter under ESI-fondene, og interessenterne er ivrige efter at lære om dem. Dette viste, at FI Campus helt sikkert er et af de vigtigste arrangementer i årets løb, og at partnerskabet mellem Europa-Kommissionen og Den Europæiske Investeringsbank om at udbyde *fi-compass* er meget stærkt. *fi-compass* bistår forvaltningsmyndigheder og nationale erhvervsfremmende banker og institutioner i at levere finansielle instrumenter under ESI-fondene i praksis.

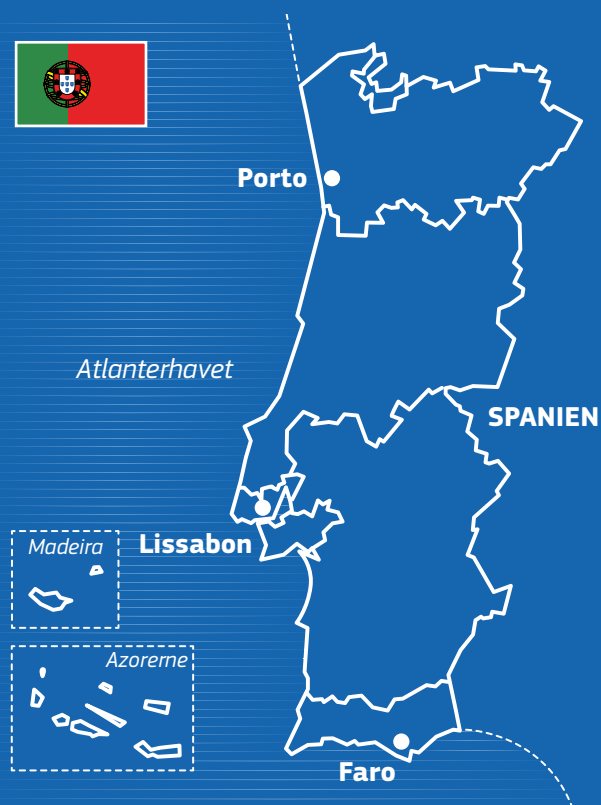
Hvad så du mest frem til ved dette års arrangement?

På dette års FI Campus fokuserede vi især på at forklare de foreslåede nye rammebestemmelser for programmeringsperioden 2021-2027 og de nye muligheder, der bliver for at levere finansielle instrumenter under ESI-fondene. Det gjorde vi for eksempel med omfattende præsentationer fra flere aktører om de foreslåede nye rammebestemmelser og InvestEU-programmet. Ekspertter fra Europa-Kommissionen forklarede desuden centrale horisontale emner i forbindelse med finansielle instrumenter under ESI-fondene, som for eksempel statsstøtte samt revision og kontrol. Endelig var *fi-compass* Showcase 2019, som præsenterede historier om den positive indvirkning fra finansielle instrumenter under ESI-fondene ved levering af nye projekter, også en vigtig del af årets arrangement.

Temaet for dette års FI Campus var at se frem mod 2021 og efter – hvad mener du om fremtiden for finansielle instrumenter under ESI-fondene?

Jeg tror, at det tegner godt. I vores nye forslag til rammebestemmelser har vi forenklet reglerne betydeligt, og vi giver flere muligheder for at være kreativ med finansielle instrumenter under ESI-fondene. For eksempel betyder de forenkledte regler vedrørende kombination af tilskud og finansielle instrumenter, at det nu også er muligt at kombinere inden for den samme operation. Desuden har vi medtaget muligheden for at levere visse ressourcer under samhørighedspolitikken til medlemsstatens afdeling af InvestEU-programmet. Disse er vigtige nye muligheder, som er med til at realisere projekterne i praksis. I det store hele er jeg meget optimistisk for fremtiden, og jeg ser frem til en stigning i antallet af finansielle instrumenter i programmeringsperioden 2021-2027, både under programmerne med fælles forvaltning og InvestEU-programmet. ■

Portugal går imod en mere innovativ, bæredygtig økonomi

Portugals stabile økonomiske genopretning efter gældskrisen i 2010-2014 har været drevet af EU-støtte, strukturreformer og en blomstrende turistsektor. EU-investeringer støtter centrale tiltag – for eksempel styrkelse af innovation og bæredygtig udvikling – for at fremme velstand på lang sigt.

Portugal ligger på den Iberiske Halvø i det sydvestlige Europa og har et areal på 92 226 kvadratkilometer og en befolkning på 10,3 millioner. Landet grænser op til Spanien mod nord og øst har en fantastisk Atlanterhavskystlinje mod vest og syd.

Landets territorium omfatter desuden Madeira, en øgruppe ud for Afrikas nordvestkyst, og Azorerne, en række øer midt i Atlanterhavet.

Portugal har været med i EU siden 1986 og oplevede en alvorlig gældskrise mellem 2010 og 2014. En støttepakke på 78 mia. EUR fra Den Europæiske Union og Den Internationale Valutafond hjalp landet med at komme sig efter lavkonjunkturen i 2011-2013.

Portugals økonomi er nu på ret kurs med en vækst i BNP på 3,5% i 2017 – det højeste niveau siden 2000 – efterfulgt af en vækst på 2,4% i 2018.

I 2018 var de vigtigste sektorer i Portugals økonomi engros- og detailhandel, transport, hotel- og restaurationsvirksomhed (24,9%), offentlig administration, forsvar, sundhed og socialt arbejde (19,1%) og industri (18,5%).

En del af drivkraften bag landets økonomiske comeback er en stærk eksportsektor understøttet af en blomstrende turistsektor, hvor antallet af internationale besøgende har været stigende hvert år i de seneste otte år.

Den økonomiske ekspansion har givet anledning til jobskabelse, som har betydet, at arbejdsløshedsprocenten faldt til under 7% i fjerde kvartal i 2018, hvilket er et godt stykke under gennemsnittet i euroområdet og på linje med niveauerne før krisen, ifølge Europa-Kommissionens landerapport om Portugal for 2019. Desuden retter Portugal løbende op på sine makroøkonomiske ubalancer, og de offentlige finanser bliver fortsat bedre, hedder det i rapporten.

Der er dog stadig problemer. Kommissionen bemærker, at den økonomiske vækst overgik forventningerne i den første halvdel af 2019 og var drevet af »optimistiske« investeringer, den forventer, at væksten finder et mere moderat leje, på anslået 2% for 2019 og 1,7% for både 2020 og 2021.

Gælden i den offentlige og private sektor – samt udlandsgælden – er stadig betydeligt over de angivne benchmarks, siger rapporten. Endvidere ville større offentlige og private investeringer i innovation, ressourceeffektivitet, uddannelse af arbejdsstyrken, infrastruktur og moderne beskæftigelsespolitikker styrke Portugals potentiale for bæredygtig vækst på lang sigt.

Arbejdstagernes lave kompetenceniveau – især på det digitale område – er en hindring for investerings- og produktivtetsvækst, som giver en større indkomstulighed og andel af fattige blandt arbejdstagerne end gennemsnittet i EU, siger landerapporten. Kommissionen bemærkede desuden, at utilstrækkelige shipping- og jernbaneinfrastrukturforbindelser gør det svært for eksportorienterede virksomheder at udnytte EU's indre marked.

Fonde fremmer innovation

De europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene) spiller i denne henseende en afgørende rolle med hensyn til at afhjælpe Portugals overordnede strukturmæssige begrænsninger for vækst og beskæftigelse.

Investeringerne er tilrettelagt omkring fire tematiske områder: konkurrenceevne og internationalisering, menneskelig kapital, social inklusion og beskæftigelse samt bæredygtighed og effektiv brug af ressourcer.

Målet er at øge konkurrenceevnen ved at stimulere produktionen af omsættelige varer og tjenesteydelser, fremme beskæftigelsen, især blandt unge, udvikle arbejdstagernes kompetencer og kvalifikationer, mindske fattigdom, modernisere den offentlige administration og fremme energieffektivitet.

Det er særlig vigtigt at understrege ESI-fondenes betydning for fremme af innovation, da de spiller en central rolle i at afhjælpe begrænsningerne, ikke kun for Portugals konkurrenceevne, men også for bæredygtigheden.

I den indeværende periode for 2014-2020 er 57% af de samlede samhørighedsmidler, der er blevet omprogrammeret for at støtte målene i det europæiske semester – som fastsætter en ramme til samordning af økonomiske politikker i EU – ble-

vet allokeret til konkurrenceevne og bæredygtig udvikling (henholdsvis 38% og 19%).

Ved udgangen af september 2019 var der således ydet støtte til over 3 000 projekter inden for forskning og udvikling samt vidensoverførsel og over 97 000 ton Co2-ækvivalent, som bidrog til Portugals anslåede årlige reduktion af drivhusgasemissioner.

Fokus på bæredygtighed

Forberedelserne til programmeringsperioden 2021-2027 er i gang. De skal tage fat på de resterende udfordringer, som Portugal står overfor, og forudse, hvilke af dem der bliver særlig vigtige i de næste ti år – klimaændringer og energiomstilling, digitalisering, globalisering og demografisk bæredygtighed som følge af Portugals aldrende befolkning. Fremme af intern samhørighed og deltagelse af alle territorier i udviklingsprocessen forventes også at være et fokusområde.

Derfor vil programmeringsperioden 2021-2027 være baseret på det overordnede mål at få Portugal til at nå på højde med EU-gennemsnittet. Dette gøres inden for rammerne af samordningsmekanismerne for de eksisterende økonomiske politikker på europæisk plan ud fra Portugals 2030-strategi, som er tilrettelagt omkring fire prioritetsdagsordener.

Den første dagsorden omhandler mennesker og er en reaktion på de demografiske udfordringer. Den vil fokusere på mere inklusion og mindre ulighed. Den anden fokuserer på innovation og kvalifikationer som faktorer til fremme af udvikling. Den tredje sigter mod at skabe et land med konkurrenceevne udadtil og sammenhæng indadtil, og den fjerde omhandler bæredygtighed og genbrug af naturlige ressourcer. ➤

Konkurrenceevne styrker bæredygtighed

Panorama bad Jaime Andrez, formand for bestyrelsen i COMPETE 2020, om at uddybe programmets indflydelse på Portugals nuværende og fremtidige politiske prioriteter.

COMPETE 2020 er det største program i Portugal i indeværende programmeringsperiode, og det omfatter tre fonde (EFRU, ESF og Samhørighedsfonden). Hvilke resultater er efter din mening de vigtigste, der er opnået med disse instrumenter til støtte for konkurrenceevnen i landets økonomiske og sociale struktur?

Det tematiske operationelle program for konkurrenceevne og internationalisering (COMPETE 2020) er en del af den tematiske prioritet for konkurrenceevne og internationalisering for Portugal 2020 (2014-2020), som blev godkendt af Europa-Kommissionen den 16. december 2014. Budgettet for COMPETE 2020 er på 6,2 mia. EUR, hvoraf 4,4 mia. EUR er finansieret af EFRU, ESF og Samhørighedsfonden, og de resterende 1,8 mia. EUR er national medfinansiering.

I løbet af de seks år, COMPETE 2020 har løbet, er der allerede modtaget 11 169 ansøgninger, og der er ydet støtte til 6 327 projekter, herunder et incitament på ca. 2 mia. EUR af den støtteberettigede investering på ca. 8 mia. EUR.

Incitamentsordninger til virksomheder, især dem, der er rettet mod SMV'ers innovative produktive investeringer, er de vigtigste drivkræfter bag COMPETE 2020. Programmets bidrag har også været betydeligt med hensyn til at stimulere erhvervsforskning- og udvikling samt samarbejde mellem erhvervsforskning og innovation i brancheorganisationer, hvilket fremmer overførsel og genanvendelse af viden.

Konsolideringen af økonomisk vækst og jobskabelse er store udfordringer for den portugisiske økonomi og afhænger grundlæggende af at styrke nationale virksomheders konkurrenceevne og innovationsevne.

Undersøgelsen »Avaliação do Impacto dos Fundos Europeus Estruturais e de Investimento no Desempenho das Empresas« (vurdering af virkningen af de europæiske struktur- og investeringsfonde på virksomheders resultater), som var en del af evalueringsplanen for Portugal for 2020, viser effektiviteten ved incitamentsordningerne i den forrige programmeringsperiode. Undersøgelsen

“ Begrebet konkurrenceevne bevæger sig i dag tættere og tættere på bæredygtighed. ”

peger desuden på ordningernes bidrag til den positive udvikling i de virksomheder, der modtog støtte, inden for områder som investering, kvalifikationer til menneskelige ressourcer, innovation, internationalisering og konkurrenceevne.

Den understreger også de følgende resultater af COMPETE 2020: større investeringer i erhvervsforskning og -udvikling, antallet af indsendte projekter som svar på de nuværende samfundsmæssige udfordringer, især inden for klimaindsats, og tilgængeligheden af offentlige tjenester for borgere og virksomheder på internettet. Desuden er det muligt at forudse virkningen af virksomhedsprojekter på skabelsen af 41 000 arbejdspladser, en stigning på 77 % i nettomerværdi, en stigning på 55 % i virksomheders omsætning og en stigning på 72 % i international omsætning. Disse tal tyder klart på en større intensitet i produktværdi, øget eksport og højere produktivitet i arbejdsstyrken.

Hvilke strategiske områder er allerede fastlagt som fremtidige prioriteter i COMPETE 2020?

De nuværende prioriteter og strategiske områder er i overensstemmelse med dem, som vil præge fremtiden, og som nødven-

digvis vil være underlagt digital omstilling samt de muligheder og udfordringer, der følger af digitalisering for den nationale økonomi. Støttede projekter, som blandt andet omfatter virksomheder, statslige agenturer og andre relevante organisationer såsom erhvervsorganisationer, opfylder kravet til innovation, som er dette strategiske designs kendemærke.

Som jeg allerede har nævnt, er samfundsmæssige udfordringer, især inden for klimaindsats, også en prioritet i de politiske instrumenter i COMPETE 2020.

Selvom miljømæssige bekymringer og vejen til bæredygtig udvikling er store udfordringer for menneskeheden, giver de også virksomheder en stor mulighed for at spille en central rolle på dette område. I århundreder så det ud til, at økonomisk vækst afhang af brugen af naturressourcer, som om de var uudtømmelige. Dette har imidlertid resulteret i en krise vedrørende ressourcer og i højere priser. Hvis vi ikke løser denne bekymring, især i de projekter, der modtager støtte under COMPETE 2020, vil vi på mellemlang sigt se den verden og de økosystemer, vi kender, forsvinde. Det må ikke ske – der må ikke være nogen økonomisk vækst og konkurrenceevne uden en afbalanceret brug af ressourcer.

Begrebet konkurrenceevne bevæger sig i dag tættere og tættere på bæredygtighed. Det omfatter et helt sæt af andre begreber såsom cirkularitet, bæredygtighed eller levedygtighed, digitalisering, kvalificeret og ordentligt betalt beskæftigelse samt tilfredshed i samfundet med varer og tjenesteydelser, hvis mængder, priser og kvalitet bestemmes af forbrugernes efterspørgsel.

At være konkurrencedygtig er ensbetydende med at være bæredygtig, og at være bæredygtig er ensbetydende med at være konkurrencedygtig! ■

FÅ MERE AT VIDE

<https://www.compete2020.gov.pt/>

POSEUR prioriterer bæredygtighed og klimaændringer

Helena Pinheiro de Azevedo, formand for forvaltningsmyndigheden POSEUR, fortæller *Panorama*, hvordan Portugal har taget udfordringen med bæredygtighed og klimaændringer op.

Hvordan gennemføres dagsordenen for bæredygtighed og klima i det operationelle program for bæredygtighed og effektiv brug af ressourcer (POSEUR), og hvad forventer i at have opnået i 2023?

Med støtte fra Samhørighedsfonden sikrer POSEUR en lang række tiltag inden for bæredygtighed og klima, heriblandt yderst relevante bidrag til de følgende tematiske mål: 4 – støtte overgangen til en lavemissionsøkonomi i alle sektorer, 5 – fremme af tilpasning til klimaændringer samt risikoforebyggelse og -forvaltning, og 6 – bevaring og beskyttelse af miljøet og fremme af ressourceeffektivitet.

Med hensyn til hvad der kan forventes af de forskellige investeringsprioriteter i 2023, er det vigtigt at fremhæve det meget store bidrag til modvirkning af klimaændringer gennem forskellige foranstaltninger, der bidrager til at reducere emissioner af CO₂ og andre drivhusgasser. Målet for 2023 er en årlig reduktion på 124.000 ton CO₂-ækvivalent. Dette skal nås via investerings-

støtte til at styrke kapaciteten til energiproduktion fra vedvarende kilder, til at øge energieffektiviteten i bygninger i den offentlige administration og til at sikre mere bæredygtig mobilitet i byerne, faldende forbrug af fossile brændstoffer og øget brug af ren offentlig transport, mens brugen af individuel motoriseret transport reduceres.

Vi bør også nævne støtte fra programmet vedrørende tilpasning til klimaændringer samt forebyggelse og håndtering af risici forbundet med klimaet. Formålet er at udbrede planerne om tilpasning til klimaændringer til hele landet, gennemføre tilpasningsforanstaltninger og øge bevidstheden i befolkningen samt at foretage relevante investeringer i kystbeskyttelse og forebyggelse af de risici, der udgør den største trussel mod territoriet, særligt skovbrande og oversvømmelser. Når projektet er færdigt, forventes det, at indgrebet dækker 75 kilometer kystlinje for at beskytte mennesker og ting, og at det når ud til 80 % af den nationale befolkning, som vil nyde godt af beskyttelsen mod skovbrande.

“ *Med støtte fra Samhørighedsfonden sikrer POSEUR en lang række tiltag inden for bæredygtighed og klima.* ”

Endelig er det også værd at nævne POSEUR's støtte til miljøbeskyttelse og fremme af ressourceeffektivitet. Dette omfatter investeringer i forskellige områder, der er rettet mod den cirkulære økonomi, ved at øge kapaciteten for genanvendelse af affald i byer (over 230 000 ton/år) og styrke kvaliteten og bæredygtigheden af vandforsyning (1,8 millioner mennesker er omfattet af forbedringer af vandforsyningen) og spildevandsbehandling (1,6 millioner mennesker nyder godt af forbedrede kloakeringssystemer). Formålet med disse foranstaltninger er også at forbedre kvaliteten af miljøet og bevare naturressourcer samt at beskytte biodiversiteten og økosystemer, som også er truet af klimaændringer.

Hvilke fremtidige prioriteter er der udpeget for Portugal på disse områder?

Bæredygtighed og klima er de vigtigste nuværende og fremtidige nationale prioriteter, hvilket fremgår af den nationale energi- og klimaplan 2030 og køreplanen for CO₂-neutralitet i 2050. Disse

strategiske nationale dokumenter, som blev godkendt i 2019, definerede en integreret handlingsplan med det centrale strategiske mål at opnå CO₂-neutralitet i Portugal inden 2050. Dette omfatter blandt andet foranstaltninger, der er rettet mod at dekarbonisere produktionen af elektricitet, øge energieffektiviteten i alle sektorer i økonomien, decentralisere elproduktionen, dekarbonisere boligmarkedet og den offentlige sektor samt dekarbonisere mobiliteten og favorisere offentlig transport.

Der skal også handles nu for at bekæmpe klimaændringer og deres konsekvenser, blandt andet ved at opbygge modstanddygtighed og tilpasningsevne til klimarelaterede risici og katastrofer, integrere foranstaltninger vedrørende klimaændringer i nationale politikker, strategier og planlægning, forbedre uddannelsessystemet og sikre større opmærksomhed på samt menneskelig og institutionel kapacitet vedrørende afhjælpning af, tilpasning til og begrænsning af virkninger samt foranstaltninger til tidlig varsling i forbindelse med klimaændringer.

Inden for rammerne af finansiering under samhørighedspolitikken for 2021-2027 til Portugal definerer Europa-Kommissionen under det strategiske mål 2 kontinuitet og udvidelse af støtten til bæredygtighed og klima. Dette skal overordnet set bidrage til et grønnere og mere CO₂-fattigt Europa samt omstilling til ren og retfærdig energi, grønne og blå investeringer, en cirkulær økonomi samt tilpasning til forandringer og risikoforebyggelse. ■

FÅ MERE AT VIDE:

<https://poseur.portugal2020.pt/en/>

FARO-OLHÃO SPILDEVANDSBEHANDLINGSANLÆG OG OLHÃO LIFTSYSTEM

Dette projekt vil udvikle en ny kloakeringsinfrastruktur i regionen, som skal være med til at afhjælpe de store miljømæssige problemer og forbedre lokalbefolkningens livskvalitet og sundhed. Samhørighedsfonden bidrager med 18,5 mio. EUR af den samlede investering på 21,8 mio. EUR i overensstemmelse med Rådets direktiv 91/271/EØF af 21.05.1991 (om rensning af byspildevand).

Projektets formål er at opgradere Algarve-regionens grundlæggende kloakeringssystem ved at skabe de nødvendige rammer for forbedring af vandkvaliteten og de eksisterende vandressourcers tilstand. Desuden vil arbejdet være med til at beskytte biodiversiteten i naturparken Ria Formosa og dermed booste regionens økonomi, som i stor udstrækning er baseret på turisme. Dette gavner ligeledes kvaliteten af strandene og badevandet samt de regionale produkter, for eksempel fisk og skaldyr fra Ria Formosa.

Arbejdet omfatter opførelse af et byspildevandsanlæg med de mest moderne teknikker til biologisk spildevandsrensning. Investeringen er på plads, så projektet er i øjeblikket i test- og opstartsfasen.

UDVIDELSE AF CALHETA-VANDKRAFTVÆRKET

El-forsyningsnettet på øen Madeira er isoleret og lille, og en del af den vedvarende energi, der produceres i timer med lav efterspørgsel, særligt om natten, kan ikke eksporteres eller lagres, så den går tabt.

Projektet til udvidelse af Calheta-vandkraftværket sigter ikke alene mod at øge produktionen af vandkraftenergi på det nye anlæg, men også mod at skabe en infrastruktur til lagring af elektricitet. Systemet omfatter produktion af elektricitet og opsamling, lagring og pumpning af vand. Målet er at styrke reserverekapaciteten og brugen af energi fra periodiske vedvarende kilder (som for eksempel vind- og solenergi). Dette vil så bidrage til at reducere produktion

af energi med fossile kilder, styrke elektricitetssystemets stabilitet og gøre øens elforsyning mere pålidelig.

Projektet øger regionens produktionskapacitet for vedvarende energi, men det bidrager også til at reducere Madeiras afhængighed af fossile brændstoffer og dermed skære ned på CO₂-emissionerne i 2020, i overensstemmelse med nationale mål og EU-mål.

Det er et stort projekt, som støttes med en investering på 45 mio. EUR fra Samhørighedsfonden. Arbejdet er i en fremskreden fase, og driften forventes at starte tidligt i 2020.

OPRENSNING AF COIMBRA-BRODÆMNINGENS RESERVOIR OG STABILISERING AF MONDEGO-FLODENS HØJRE BRED MELLEML SANTA CLARA-BROEN OG COIMBRA-BRODÆMNINGEN

Klimaændringer har medført betydelige ændringer i den årlig nedbørscyklus i Portugal, med perioder med tørke og kraftig regn og til tider ekstremt nedbør.

Byen Coimbra lider under periodiske oversvømmelser fra Mondego-floden, hvoraf de værste var i januar og februar 2016. I denne periode nåede floden hidtil usete vandstande, hvilket satte borgernes sikkerhed på spil og udgjorde en risiko for offentlig og privat ejendom, ikke mindst byens historiske kulturarv.

Efter Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/60/EF (om vurdering og styring af risikoen for oversvømmelser) og udpegning af 22 kritiske oversvømmelsesområder i »Water Information System for Europe – WISE«, blev der udarbejdet risiko- og oversvømmelsesforvaltningsplaner, som definerede de strukturelle foranstaltninger, der skulle iværksættes mod oversvømmelse.

En af disse foranstaltninger for Mondego-floden omhandlede oprensning af Coimbra-brodæmningens reservoir. Derfor blev der godkendt finansiering til Coimbra-brodæmningen, og af en forventet samlet investering på 12 mio. EUR vil 10,1 mio. EUR komme fra Samhørighedsfonden.

Dette projekts mål er at forbedre de hydrodynamiske betingelser for overløb og skabe en større vandsøjle i Mondego-floden. Det vil have stor betydning, idet det kan forebygge eller afbøde oversvømmelser i byen Coimbra og den omkringliggende region. Arbejdet forventes at være afsluttet ved udgangen af 2020.

GREEN URBAN LIVING

Med støtte fra COMPETE 2020 gik projektet Green Urban Living i gang med at udvikle nye grønne tag- og facadedækningssystemer fremstillet af ekspanderet korkagglomerat. Målet var at øge bæredygtigheden, spare på ressourcerne, øge energieffektiviteten i bygninger og afbøde nogle af virkningerne af klimaændringer i byområder.

Projektet blev medfinansieret som en del af F&TU-incidentationsordningen og modtog en investering på ca. 412 000 EUR, hvoraf ca. 260 000 EUR kom fra EFRU. Projektleder Carlos Oliveira e Silva understregede, at bidraget fra COMPETE 2020 var afgørende, idet det gav de nødvendige ressourcer til forskning, laboratorietest, udstyr og prototyper til ægte test, som alle bidrog til, at projektet blev gennemført.

NANOCLEANLEATHER

Projektet NanoCleanLeather havde til formål at udvikle læder med anti-tilsmudsningsegenskaber (smudsafvisende og let at rense) og selvrensende (fotokatalytisk nedbrydning af kontaminanter på læderets overflade) til bilindustrien (især sædebetræk, rat, instrumentbræt og dørpaneler) ved hjælp af nanostrukturerede additiver.

På den ene side var målet at opfylde garveindustriens presserende behov for bedre renseegenskaber, hvor ydeevne og holdbarhed blev forbedret, og det naturlige look samtidig blev bibeholdt. På den anden side fokuserede projektet, i overensstemmelse med sin sponsor, Couro Azul (som betyder blå læder), på at levere

varer til jernbane- og luftfartsindustrien, hvor sådanne egenskaber er endnu vigtigere, da rengøring sker oftere og på kortere tid end i bilindustrien.

Projektet NanoCleanLeather blev medfinansieret af COMPETE 2020 under F&TU-incidentationsordningen på området co-promotion. Af investeringen på ca. 459 000 EUR kom 330 000 EUR fra EFRU-støtte.

<https://bit.ly/2FAc5XO>

AORP – PORTUGUESE JEWELLERY NEWBORN

Projektets overordnede mål var at konsolidere den portugisiske smykkeproduktions eksportpotentiale og gøre den mere synlig på det globale marked.

AORP – den portugisiske juveler- og urmagersammenslutning – skabte brandet Portuguese Jewellery Newborn for at gøre reklame for de nyeste talenter i den nationale smykkeproduktion. Idéen var at genopfinde den traditionelle sektor under en paraply i form af et unikt reklamebrand, som repræsenterer landets nye designeres kreative evner og arbejde.

De muligheder, der kom ud af projektet, var blandt andet, at portugisiske juvelerer designede attraktive smykker og innovative forretningsmodeller blandt nye kreatører (Newborn) og traditionelle virksomheder, hvorved man afdækkede de relevante kanaler til at tage sektoren til et nyt niveau.

Projektet blev medfinansieret som en del af ordningen med støtte til fælles initiativer under internationalisering, og investeringen var på ca. 556 000 EUR, hvoraf ca. 473 000 EUR kom fra EFRU.

<https://bit.ly/2QFoCzP>

R4TEXTILES

Projektet R4Textiles – som udviklede stofbrandet Tenowa – prioriterede en forskningsstrategi, som førte til indførelsen af bæredygtige politikker til reduktion af miljøpåvirkningen.

I en tid, hvor det er vigtigt at skabe opmærksomhed omkring miljøet, forpligtede Riopete-Têxteis SA, som er en af Portugals ældste tekstilvirksomheder, sig til en forskningsstrategi og bæredygtige politikker, der skal reducere miljøpåvirkningen. Projektet var baseret på genvinding og genanvendelse af tekstiler, affald fra landbrugsfødevarer og andre biprodukter fra geografisk nære agrofødevarerindustrier.

Under brandet Rebirth of Textiles er Tenowa Riopetes varemærke for alle produkter, der er udviklet under dette projekt. For så vidt angår den cirkulære økonomi, blev R4Textiles medfinansieret af COMPETE 2020 under F&TU-incidentationsordningen (forskning og teknologisk udvikling) og fik en investering på ca. 978 000 EUR, hvoraf 602 000 EUR kom fra EFRU.

<https://bit.ly/3020fiC>

MED DINE EGNE ORD

PANORAMA
takker på forhånd
for jeres bidrag!

»Med dine egne ord« er den del af *Panorama*, hvor interessenter på lokalt, regionalt, nationalt og europæisk plan kan fortælle om, hvad de har opnået i perioden 2014-2020, og give udtryk for deres synspunkter om de igangværende og

vigtige drøftelser om samhørighedspolitikken efter 2020. *Panorama* modtager gerne bidrag på jeres eget sprog og bringer dem eventuelt i fremtidige udgaver. Kontakt os på regio-panorama@ec.europa.eu for at få yderligere oplysninger om retningslinjer og deadlines.

En cirkulær økonomi til Lissabon og Tagusdalen

I 2015 vedtog Den Europæiske Union en pakke med foranstaltninger, som på samme tid skulle hjælpe de enkelte medlemsstater med omstillingen til en cirkulær økonomi og stimulering af global konkurrenceevne, bæredygtig økonomisk vækst og skabelse af nye job.

Teresa Almeida
Formand, regional udvikling, cirkulær økonomi, innovation, konkurrenceevne og samarbejde

denne forbindelse iværksatte Portugal i 2018 sin handlingsplan for cirkulær økonomi (PAEC), som er opdelt i forskellige aktioner – udarbejdelse af regionale dagsordener for cirkulær økonomi – som hver af de fem regionale samordnings- og udviklingskommissioner skal udvikle.

Den strategi, der blev præsenteret i den regionale dagsorden for cirkulær økonomi for Lissabon og Tagusdalen (AREC-RLVT), som var udviklet af den regionale samordnings- og udviklingskommission, gjorde brug af interne, sektorspecifikke og regionale metabolismestudier, som udpegede alternativer, løsninger og prioriteter.

AREC-RLVT har været et strategisk definitionsredskab, som blev anvendt til at integrere principperne i den cirkulære økonomi i regionens virksomheder og produktionsanlæg, hvordan byer og bycentre fungerer og til fremme af regional udvikling. Det var udgangspunktet for udbredelses- og reklameprocesser i tråd med PAEC-programmets struktur. Denne proces har skabt en ny flowbaseret tilgang

til territoriale undersøgelser og bidraget til udarbejdelsen af den næste ramme for støtte til lokalsamfund.

Med integrationen af den cirkulære økonomi i udviklingen af regionale offentlige politikker søger CCDR LVT at sikre opgivelsen af den lineære økonomi, som en måde at forebygge og forudse nogle af de strukturelle udfordringer, der venter i perioden 2020-2030. Det er blandt andet klimaændringer, teknologisk integration, demografi og ressourceknaphed. ■

.....
FÅ MERE AT VIDE
www.ccdr-lvt.pt

Sådan stimulerer finansielle instrumenter baseret på egenkapital regional økonomisk vækst

Europa leverer store mængder forskning af høj kvalitet, men det er som om, at al denne viden ikke omsættes til produkter og tjenesteydelser med økonomiske og sociale fordele.

På trods af det faktum, at Europa er hjemsted for nogle af verdens bedste og mest innovative hjerner, halter vi efter lande som Kina og USA, når det kommer til opstart og ikke mindst opskalering.

Det har længe været sådan, at opstartsvirksomheder finansieres af »familie, venner og fjolser«, inden de finder en eller flere kapitalstærke personer, som giver dem »angel-kapital«, så de kan klare sig gennem de tidlige faser. Disse angels tilbyder støtte og ekspertviden (og penge) mod egenkapital.

I disse scenarier løber disse angels dog høje risici, og tabene er ofte store. Offentlige organer kan agere som stødpude for den finansielle risiko, som disse angels kan stå overfor, og styrke angel-investeringer, takket være det egenkapitalbaserede finansielle instrument, som Europa-Kommissionen har foreslået.

Dette instrument er en offentlig-privat fælles investeringsfond, der støtter højrisikovirksomheder i de tidlige faser. De

offentlige midler mindsker risikoen for business angels og ansporer til mere privat investering.

Mange forvaltningsmyndigheder bliver dog nervøse, når de kigger på det finansielle egenkapital-instrument. Når alt kommer til alt, kan det ske, at man investerer mellem 40 og 50 mio. EUR i 20 til 30 virksomheder, hvoraf måske syv eller otte klarer sig nogenlunde, to eller tre klarer sig godt og en forhåbentlig klarer sig fantastisk, men resten klarer den ikke og ender nogle gange med konkurs. For et offentligt organ er det ret mange skatteyderkroner, der tilsyneladende hældes i kloakken. Men det, som forvaltningsmyndighederne ofte ikke indser, er, at virkningen fra blot et par virksomheder vil have så stor betydning for regionens økonomi, at det fuldt ud berettiger tabene.

I Det Forenede Kongerige genererede blot 6% af højvækstselskaberne halvdelen af beskæftigelsesvæksten mellem 2002 og 2008. Disse virksomheder var ikke små gennemsnitsvirksomheder – de var vidensintensive opstartsvirksomheder med høj risiko, som klarede den. Ligeledes viser en undersøgelse fra Kauffman Foundation i USA, at den øverste 1% af højvækstselskaberne genererer 10% af de direkte nye job og 40% af de indirekte nye job. Det handler altså ikke om smarte opstartspolitikker, det handler om at skabe job og velstand!

Luigi Amati
*CEO for META Group og formand for
Business Angels Europe*

Et finansielt egenkapitalinstrument er en win-win-situation. Det giver opstartsvirksomheden mulighed for at få ekspertrådgivning i de tidlige faser fra en erfaren angel-investor sammen med finansiell støtte. Det vil udvikle et netværk af business angels og andre, der investerer i de tidlige faser, og som man kan henvende sig til vedrørende fremtidige finansielle instrumenter og venturerekapitalinitiativer. Og når den næste virksomhed med en værdi på 100 mio. EUR – eller endnu bedre, en såkaldt enhjørning – opdages, vil den give lokalsamfundet medgang, job og økonomisk vækst. ■

FANGET PÅ KAMERA

Gensyn med hovedattraktionerne på EWRC 2019

Den 17. europæiske uge for regioner og byer havde over 9 000 deltagere, hvilket slog den tidligere rekord, og ca. 400 udvalgte partnere, heraf 21 af Kommissionens tjenestegrene.

Næsten 400 workshops, debatter, udstillinger og netværksmuligheder gav lejlighed til at udforske og udveksle bedste praksis for, hvordan regioner og byer kan samarbejde om en stærkere samhørighedspolitik.

Vi er ved at gå i gang med forberedelserne til den næste udgave af den europæiske uge for regioner og byer, som finder sted fra den 12. til den 15. oktober 2020 (skriv det i kalenderen!).

Vi glæder os til at byde jer alle velkommen igen næste år!

Agora Village

Atmosfæren og miljøet i Agora Village var præget af bæredygtighed, og det var knudepunktet for netværksdannelse. De besøgende kunne deltage i forskellige workshops i dedikerede områder med såkaldte silent disco-faciliteter, hvor

deltagerne kunne lytte til præsentationerne med høretelefoner uden at forstyrre andre. Agora var også vært for 42 udstillere og 11 regioner, som gav smagsprøver på deres regionale specialiteter.

“ Selskabelige øjeblikke i Agora Village giver mening til konceptet Et forenet Europa. ”

“ Det var et dejligt sted med gode muligheder for at netværke. ”

“ Det var helt perfekt – tak, fordi jeg måtte deltage. ”

“ Jeg er glad for at have deltaget i sådan et godt arrangement! ”

I løbet af arrangementet kunne et rekordstort antal deltagere fra 70 lande tage del i et bredt udvalg af workshops, debatter, udstillinger og netværksmuligheder.

EWRC åbnede med en politisk debat på højt niveau med titlen »Regioner og byer, søjler i EU's fremtid«

100 unge folkevalgte politikere deltog og repræsenterede det lokale og regionale plan i 26 medlemsstater

I Urban Living Lab Playground: Spillet Co-Creation Game, hvor spillerne skulle udvikle handlingen i en klimarelateret udfordring

Karl-Heinz Lambertz, formand for Regionsudvalget, og Younous Omarjee, ordfører for Europa-Parlamentets regionaludviklingsudvalg, gør reklame for Samhørighedsalliancen

Projektet BoerenBruxselPaysans hjælper med at gøre lokale, sunde fødevarer af høj kvalitet tilgængelige for alle indbyggere i Bruxelles

Borgerdialog

Udover de mere traditionelle arrangementer havde EURegionsWeek i år åbnet dørene for borgerne via en workshop og en debat. Resultatet var en livlig meningsudveksling mellem ca. 100 unge borgere om EU-spørgsmål som for eksempel Et Europa tættere på sine borgere, Europas fremtid og regionernes og byernes rolle samt Et grønnere Europa og Et mere intelligent Europa.

Medieprogrammet

Det var svært at overgå det rekordstore antal nyhedsartikler sidste år, men medieprogrammet for 2019 fokuserede på at videreføre resultaterne af investeringerne under samholdspolitikken i hele EU. De 36 artikler, der blev udgivet, gav

et dybere indblik i status for forberedelserne til budgettet efter 2020 og gav medierne mulighed for at komme i kontakt med det nye kommissærkollegie.

Overrækkelse af Megalizzi-Niedzielski-prisen for kommende journalister

REGIOSTARS-prisoverrækkelsen

Som det er kutyme hvert år, uddelte Europa-Kommissionen præmier til de fem EU-finansierede projekter, som udmærkede sig og anvendte nye tilgange i den regionale udvikling.

I den første kategori, »Fremme af digital omstilling«, gik prisen til Energy Cells GR, som er et projekt med grænseoverskridende samarbejde i Tyskland, Belgien, Frankrig og Luxembourg med bæredygtigt energiforbrug og innovativ produktion af vedvarende energi.

Virksomheden CobBauge fra Det Forenede Kongerige fik en pris i kategorien »Forbinde det grønne, blå og grå« (den 2. kategori) for udvikling af materiale til opførelse af mure ved hjælp af jord og fibre.

Prisen i kategorien »Bekæmpelse af uligheder og fattigdom« (3. kategori) gik til Good Support fra Polen, som er en online-plattform, der forbinder indbyggerne i regionen Zachodniopomorskie med lokale sociale tjenesteydelser.

Climate Active Neighbourhoods (CAN), som er et fælles belgisk, fransk, tysk, hollandsk og britisk projekt, modtog prisen i 4. kategori, »Opførelse af klimaresistente byer«. Projektet fremmer strategier styret af lokalsamfundet for at øge energieffektiviteten i husholdninger i fattige områder i byer.

Prisen i den 5. kategori, »Modernisering af sundhedstjenester«, gik til Orsi Academy fra Belgien, som er et uddannelses- og ekspertisecenter inden for nye teknikker for minimalt invasiv kirurgi og robotkirurgi.

Endelig gik publikumsprisen til CityWalk fra Interreg-programmet Donau, der hjælper byer i Donau-regionen med at blive mere fodgængervenlige. ■

FÅ MERE AT VIDE

https://ec.europa.eu/regional_policy/da/regio-stars-awards/

NYHEDER [KORTE NYHEDER]

INDDRAGELSE AF BORGERNE FOR GOD FORVALTNING I SAMHØRIGHEDSPOLITIKKEN

I sine politiske retningslinjer for den nye Kommission udtrykte formand Ursula von der Leyen sit ønske om, at europæiske borgere kommer til at spille en ledende og aktiv rolle i at skabe fremtiden for vores Union. Vigtigheden af bedre inddragelse af borgerne er blevet anerkendt og styrket i Lissabontraktaten med det europæiske borgerinitiativ samt i en række dokumenter og politiske erklæringer, som for eksempel Kommissionens bidrag til Sibiu-erklæringen om en »ny strategisk dagsorden for EU 2019-2024«.

Med dette in mente afholder Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Regionalpolitik og Bypolitik en konference om inddragelse af borgere og civilsamfundet i samhørighedspolitikken. Arrangementet afvikles under politisk ledelse og med deltagelse af kommissær med ansvar for samhørighed og reformer Elisa Ferreira. Det vil fokusere på, hvordan man sikrer et tættere samarbejde med borgere og civilsamfundet om forvaltning og gennemførelse af samhørighedspolitikken og forvaltning af dedikerede EU-midler. Gennem mere aktivt engagerede borgere vil institutionerne blive endnu mere gennemsigtige og ansvarlige, mens investeringerne vil give flere og større resultater i praksis. ■

FÅ MERE AT VIDE

https://ec.europa.eu/regional_policy/da/conferences/citizens_good_governance

FORMNING AF EN BÆREDYGTIG FREMTID I BYERNE

Samhørighedspolitikken er kernen i bæredygtig byudvikling i Europa. Der bruges ca. 115 mia. EUR i byerne, hvoraf 17 mia. EUR anvendes lokalt gennem integrerede byudviklingsstrategier, som forvaltes direkte af byforvaltningerne. For det næste europæiske budget, efter 2020, foreslår Europa-Kommissionen en stærkere bymæssig dimension ved at øremærke 6% af det samlede budget for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling pr. medlemsstat til bæredygtig byudvikling. Forslaget indfører desuden den politiske målsætning »Et Europa tættere på sine borgere« og et nyt europæisk byinitiativ, som anerkender, at samhørighedspolitikken bymæssige dimension afhænger af et strategisk partnerskab på flere planer med lokalforvaltninger og civilsamfundet.

Derfor er 53 byprojekter blevet udvalgt til at blive udstillet i det kommende Forum om byerne 2020, der afholdes fra den 30. til den 31. januar i Porto i Portugal. Denne udstilling af gode byprojekter viser helt konkret, hvad samhørighedspolitikken giver Europas borgere. Den giver eksempler på, hvad byerne opnår, og hvor vigtig en integreret tilgang og forvaltning på flere niveauer er for politiske beslutninger. Desuden giver de fremlagte bymæssige praksisser en indikation på, hvilke projekter Kommissionen forventer at finansiere i fremtiden.

De gode praksisser kommer fra programmer, der finansieres under samhørighedspolitikken: URBACT, nyskabende foranstaltninger for byområder og byprojekter, der finansieres gennem de almindelige programmer. ■

FÅ MERE AT VIDE

<https://citiesforum2020.topi.com/>

MEDIEPROGRAMMET YOUTH4REGIONS

Her er to andre artikler, der er indsendt af unge journalister, som deltog i blogging-konkurrencen YOUTH4REGIONS.

Medieprogrammet Youth4Regions støtter udviklingen af næste generation af journalister med speciale i regionalpolitik. Det tilskynder disse unge europæere til at formidle historier om EU-finansierede projekter.

Ávila viser vejen for fremtiden

I 1912 omtalte digteren Antonio Machado Castilien som en brakmark af konservative rødder, som var nært forbundne til deres skikke, og dette billede af Castilla y León-området lever videre i dag. Ávila, som er en af de største eksponenter for denne castilianske traditionsbundethed, har dog modbevist denne indstilling og er blevet et mønstereksempel på modernisering og fremgang for andre europæiske byer.

Byen Ávila, som blev optaget på Verdensarvslisten i 1985, er en turistenklave med en af de bedste beliggenheder i Spanien. Byen ligger i regionen Castilla y León blot en time fra Madrid, så turisterne strømmer til for at se middelalderbymurene, som er en af de bedst bevarede i hele Europa. Ávila har henrykket nogle af de største kulturpersonligheder fra det 20. århundrede, blandt andet forfatteren Ernest Hemingway og filminstruktøren Orson Welles.

Projektet Smart Heritage City (SHCity), som blev søsat i 2016 under Den Europæiske Fond for Regionaludviklings (EFRU) program Interreg V Sudoe, har indført en teknologisk platform i byen, som muliggør forvaltning og bevaring af historiske steder og bidrager til den genoplivede turistsektor.

For at gennemføre projektet var det nødvendigt at bygge bro over den store digitale kløft, der prægede den selvstyrende region Castilla y León sammenlignet med andre spanske regioner. Der blev taget fat på dette i 2017, og dækningen i området steg med næsten 5%, til gavn for 233 996 indbyggere i regionen. Tilskud til udbredelse af bredbånd, medfinansieret af staten og EU's EFRU-fonde, omfattede 11 mio. EUR i støtte, som blev allokeret til teleoperatører for at sætte skub i udrulningen af ultrahurtigt bredbånd i Castilla y León.

Ministeriet for energi, turisme og den digitale dagsorden rapporterer, at Castilla y León siden indkaldelsen af forslag i 2013 har fået 15 mio. EUR i tilskud, hvilket har ført til en investering på 28 mio. EUR til teleoperatører. Efter provinser var Ávila den største støttemodtager af disse tilskud i 2017 og fik 3 mio. EUR.

Takket være projektet SHCity er der blevet installeret et netværk med 230 sensorer og enheder på 26 lokationer, indendørs og udendørs, overalt i byens historiske område. Disse sensorer styrer i realtid omkring 20 miljømæssige og strukturelle parametre samt andre parametre vedrørende sikkerhed, el-forbrug og antal besøgende.

De data, som sensorerne indsamler, lægges sammen med data fra andre systemer, så der genereres et flow på over 1 000 dataelementer i timen, hvilket letter det administrative

arbejde. Ved at indsamle disse data kan byrådet i Ávila strømlinere handlingerne og træffe bedre beslutninger i tilfælde af uregelmæssigheder, som kunne beskadige byens historiske område, som for eksempel at temperaturen eller luftfugtigheden stiger eller falder markant.

Desuden har projektet udviklet en turistapp, som anvender oplysninger registreret af overvågningssystemet til at øge de besøgendes, og samfundets, opmærksomhed på vigtigheden af at bevare kulturarven. Appen giver også brugerne mulighed for at oprette deres egne ruter gennem byen, alt efter hvor lang tid de har, hvilke interessante steder der ligger i nærheden af deres aktuelle placering samt steder med kortere ventetid på grund af et lavere antal besøgende på det pågældende tidspunkt.

SHCity-udfordringen er at replikere projektet i andre europæiske historiske anlæg. Der er til dette formål blevet udviklet en prototype til Sintra-Cascais i Portugal og Riba-roja de Túria i Valencia i Spanien.

David er lige blevet færdig med sit første år på journalist- og medieuddannelsen på Carlos III-universitetet i Madrid i Spanien. Han mener, at seriøs journalistik er en af de bedste måder til at opnå et samfund med større frihed. David vil gerne være undersøgende journalist i fremtiden.

En EFRU-investering på 1 194 333 EUR i projektet udgør 1,5% af de over 79 mio. EUR, der er blevet investeret i projekter i Castilla y León siden starten af 2019. Dette beløb tegner sig dog kun for 12% af de næsten 700 mio. EUR, som EU planlægger at bruge i denne region. ➤

Bymurene i Ávila, Spanien

Kreativitet som drivkraft bag integration

En ung blogger taler med lokale i Distrito Sur in Córdoba, Spanien, for at lære mere om bydelen og om, hvordan EU-midler gør en stor forskel for dens beboere.

»**B**ydelen er uden tvivl meget bedre nu. Hvis du havde spurgt om Distrito Sur før i tiden, ville svaret have været en grimasse eller en vittig bemærkning om området. Vi følte os ikke som en del af byen. Men nu er gaderne smukke, der er meget mere liv, og folk er generelt gladere,« forklarer Ana, en af de lokale.

Anas familie blev nødt til at flytte fra Sierras de Córdoba til Campo de la Verdad i Distrito Sur (det sydlige distrikt, et område i Córdoba bestående af fem bydele: Campo de la Verdad, Sector Sur, Miraflores, Fray Albino og Guadalquivir), da de var trætte af at skulle køre flere timer frem og tilbage til Anas skole hver dag. Der fandt de en åben og hyggelig bydel, men der var et stort problem: det var en marginaliseret bydel.

Selvom den ligger tæt på Córdobas historiske kvarter, ligger den på den anden side af floden Guadalquivir, og det har altid

været en bagdel. I dag er der nogle lommer af marginaliserede områder, som forskellige offentlige forvaltninger siden 1990'erne har forsøgt at forbedre. Der er dog stadig en klar mangel på sociale tjenesteydelser, forfalden infrastruktur, høj arbejdsløshed og lave indkomster.

José Luis, som har boet i Sector Sur hele sit liv, er trist: »Det var anderledes før i tiden. Der var to biografer. To! Folk kom her ofte, og vi var en integreret del af byen, især hvad angår kultur.«

Et vendepunkt i Distrito Surs historie ændrede området udvikling for altid. »Urban Sur«-planen var en del af 2007-2013-gennemførelsesperioden for Den Europæiske Fond for Regionaludviklings (EFRU) plan for Córdoba gennem Córdobas kommunes institut for økonomisk udvikling og beskæftigelse (IMDEEC), en instans under byrådet. Planen havde et budget på over 12 mio. EUR, hvoraf 10 mio. EUR kom fra EFRU.

Dens ambitiøse og innovative målsætning var at opnå økonomisk og social genopblomstring af området, så det kunne blive integreret på en bæredygtig måde. Dette afhæng af en aktionsbaseret strategi og mulighederne ved kultur og kreativ økonomi, som aldrig før var blevet foreslået i byen.

“Urban Sur-planen er den bedste fortælling om, hvordan europæiske midler kan have en positiv indvirkning på en bys udvikling.”

Soledad Cañizares Sevilla

Som Soledad Cañizares Sevilla fra IMDEEC's afdeling for projekter og institutionelt samarbejde fortalte mig: »Urban Sur-planen er den bedste fortælling om, hvordan europæiske midler kan have en positiv indvirkning på en bys udvikling (...) Den var meget innovativ – at opnå udvikling gennem kultur er et pilotprojekt, som bruger en form for integration, der helt sikkert vil blive anvendt igen.«

Javier læser kommunikation og internationale forbindelser på Loyola-universitetet i Córdoba i Spanien. Han er meget interesseret i EU og medierne og særligt i at bruge sine kreative evner (video, billeder osv.) på de sociale medier.

Planen var centreret omkring fire tiltag. Det første omfattede forbedring af bymiljøet og den teknologiske effektivitet ved at renovere fire gader. Disse renoveringer omfattede at udvide cykelstierne, plante over 100 træer og overgå til energieffektiv gadebelysning.

Det andet bestod af et program til social integration og uddannelse og udmøntede sig i omdannelsen af den gamle seminariebygning til et center for IKT-undervisning, kunstnerisk virksomhed og uddannelse. Dette område omfattede desuden et antal planer for social inklusion med over 5 000 deltagere.

En tredje aktivitet fokuserede på områdets bæredygtige økonomiske udvikling, hvor der vil blive oprettet et iværksætterakademi og en virksomhedsinkubator i den gamle seminariebygning. Endelig er der det fjerde tiltag, med fokus på forskning, udvikling og innovation, hvis højdepunkt var opførelsen af Seneca IKT-centeret, som støtter undervisning i teknologi for bydelens beboere.

En del af infrastrukturen står ganske vist endnu ikke færdig, men man kan allerede mærke forandringen i Distrito Sur. Urban Sur har givet nyt liv til områdets forskellige bydele, udvidet og forbedret infrastrukturen og først og fremmest gjort livet nemmere for alle beboerne.

»Vi er virkelig glade for, hvordan de europæiske midler bruges, og selvfølgelig ved vi i bydelen nu meget mere om den vigtige rolle, som EU spiller for vores udvikling. Faktisk sagde min bedstemor for nylig: »Ana, det er jer unge, der har ansvaret for at videreføre Den Europæiske Union, som gør så meget godt for os alle«, hvortil jeg svarede, »ja«, det kan da ikke være anderledes,« sluttede Ana. ■

Med en særlig tak til Ana Jiménez Rey, Soledad Cañizares Sevilla og beboerne i Distrito Sur for deres imødekommenhed.

FÅ MERE AT VIDE

Urban Sur: <http://urbansur.cordoba.es/>

DATA POINT

Europæiske regioner afslører forskellige niveauer af konkurrenceevne

Gennem de sidste 10 år har det regionale konkurrenceevneindeks (RCI) målt de vigtigste faktorer for konkurrenceevne i alle regioner i Den Europæiske Union.

RCI består af 11 forskellige komponenter og registrerer koncepter, der er relevante for bæredygtig udvikling, produktivitet og trivsel. Disse komponenter inddeles i tre grupper: basisgruppen, som omfatter grundlæggende aspekter af konkurrenceevne, effektivitetsgruppen, som omfatter mellemliggende aspekter, og innovation, som beskriver de mest moderne faktorer for konkurrenceevne.

Dette unikke indeks giver et indblik internt i landene, som nationale konkurrenceevneindekser ikke kan opfange. Den seneste udgave, der blev offentliggjort under den europæiske uge for regioner og byer i Bruxelles den 7. oktober 2019, bekræfter et mønster med flere centre og med stor variation, der karakteriserer både lande og regioner inden for samme land. Ti år efter den internationale finanskrisen er opdelingen nord-vest/syd-øst i EU fortsat både klar og tydelig.

Afstande til hovedstæder: Bliver de mindre eller større?

RCI har altid vist en markant afstand mellem hovedstaden/hovedstadsområdet og resten af landet. Hovedstadsregionen er altid den mest konkurrencedygtige region i de enkelte lande, som det fremgår af diagrammet nedenfor, der viser den interne variation i de enkelte lande for 2019-udgaven (landene er opstillet fra værst til bedst i henhold til den nationale score). Tre undtagelser er værd at bemærke – de har ikke ændret sig

i nogen af udgaverne af RCI: Italien, hvor Lombardiet er den bedste region, Tyskland, hvor Berlin altid er blevet overgået af enten Frankfurt eller Oberbayern, og Nederlandene, hvor Utrecht altid har været mest konkurrencedygtig.

I Italien, Spanien og Belgien dækker den regionale konkurrenceevne et stort interval, der dog er næsten jævnt fordelt over alle regionerne i hvert land, som vist af søjlernes højde, der repræsenterer 50% af regionernes scorere i hvert land. Andre lande viser også en meget høj variabilitet, men dette skyldes den markant højere ydeevne i hovedstadsregionen sammenlignet med de andre regioner i landet, som for eksempel i Frankrig, Portugal og de fleste østeuropæiske lande, hvor de regioner, der støder op til hovedstadsregionen, er langt mindre konkurrencedygtige.

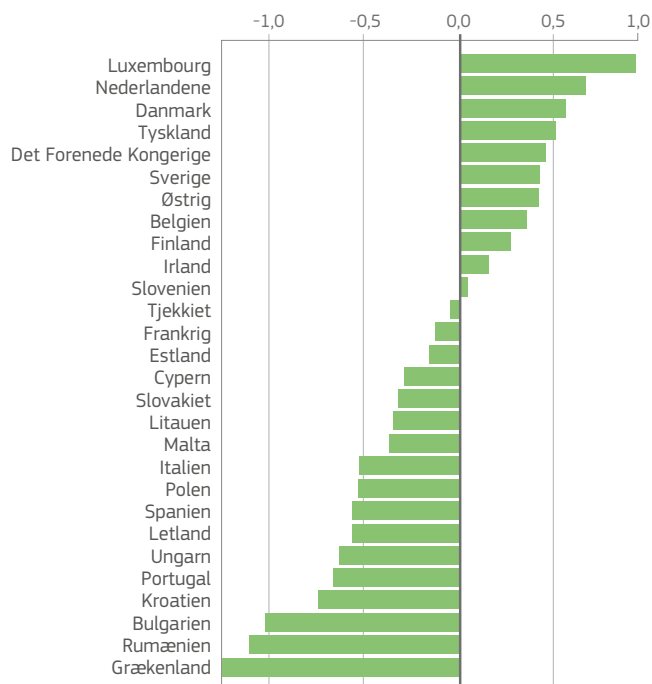
Hovedstadsregionernes styrke afspejler, at hovedstadsområder bedre kan koncentrere ressourcerne og tiltrække arbejdskraft og virksomheder.

Spørgsmålet er, om disse afstande mellem hovedstaden og resten af landet bliver større, eller om vi kan se tegn på, at de bliver mindre?

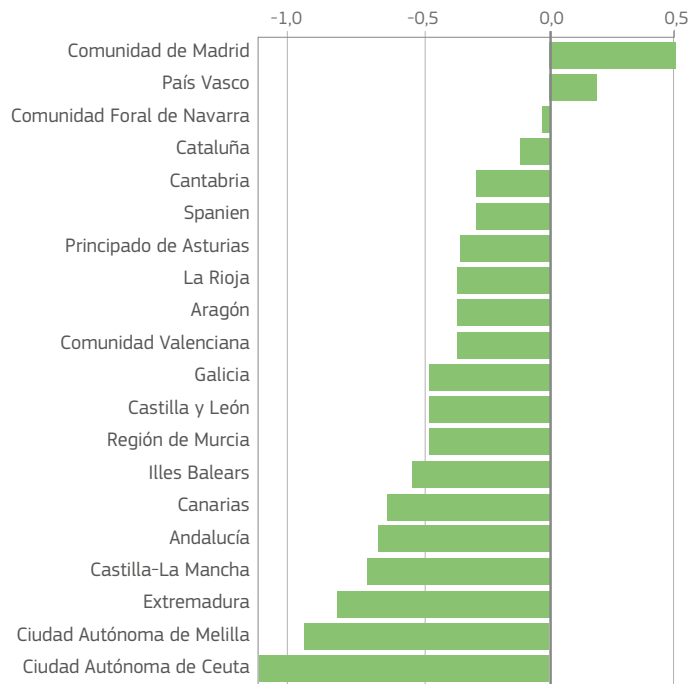
Samlet set kan der observeres stabile afstande på tværs af de forskellige udgaver af RCI, men i visse lande har såkaldte *chasing regions* mindsket afstanden i de seneste år.

Overvågning af udviklingen i afstandene til hovedstæder/hovedstadsområder er særlig vigtig for samhørighedspolitikken, hvis overordnede mission er at hjælpe regionerne med at mindske afstande og reducere geografiske uligheder. ■

RCI-afstand blandt EU's medlemsstater i 2019

RCI-afstand i Spanien i 2013

FÅ MERE AT VIDE

En komplet præsentation af det europæiske regionale konkurrenceevneindeks for 2019:

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/maps/regional_competitiveness/

En oversigt over RCI 2019:

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/363v-4uq6>

Følg @RegioEvaluation for at få mere at vide om åbne data for ESI-fondene eller se #ESIFOpenData på Twitter

Du kan se analysen for de enkelte lande ved at vælge det ønskede land i begge søjlediagrammer på linket nedenfor og sammenligne afstanden mellem regionen med den

bedste konkurrenceevne (altid øverst) og de andre regioner. For eksempel er der i Frankrig en svag konvergens mellem Alsace og Rhône-Alpes mod hovedstadsregionen Île-de-France. På den anden side indikerer tendensen i Ungarn, at Budapest (Közép Magyarország) langsomt lægger afstand til resten af landet, som kæmper med at holde rit.

I de interaktive diagrammer kan du vælge det ønskede land og sammenligne RCI-scorerne for alle regioner i det pågældende land mellem 2013-indekset, som afspejler den socio-økonomiske situation lige inden den økonomiske krise i 2008, og det nyeste RCI 2019.

Er der et emne, du synes, at vi skal tage op i en fremtidig temaartikel i DATA POINT i Panorama?

Er der et datasæt, du ønsker, at vi skal lægge ind på Åben dataplatform for ESI-fondene?

I så fald kan du sende en e-mail til: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

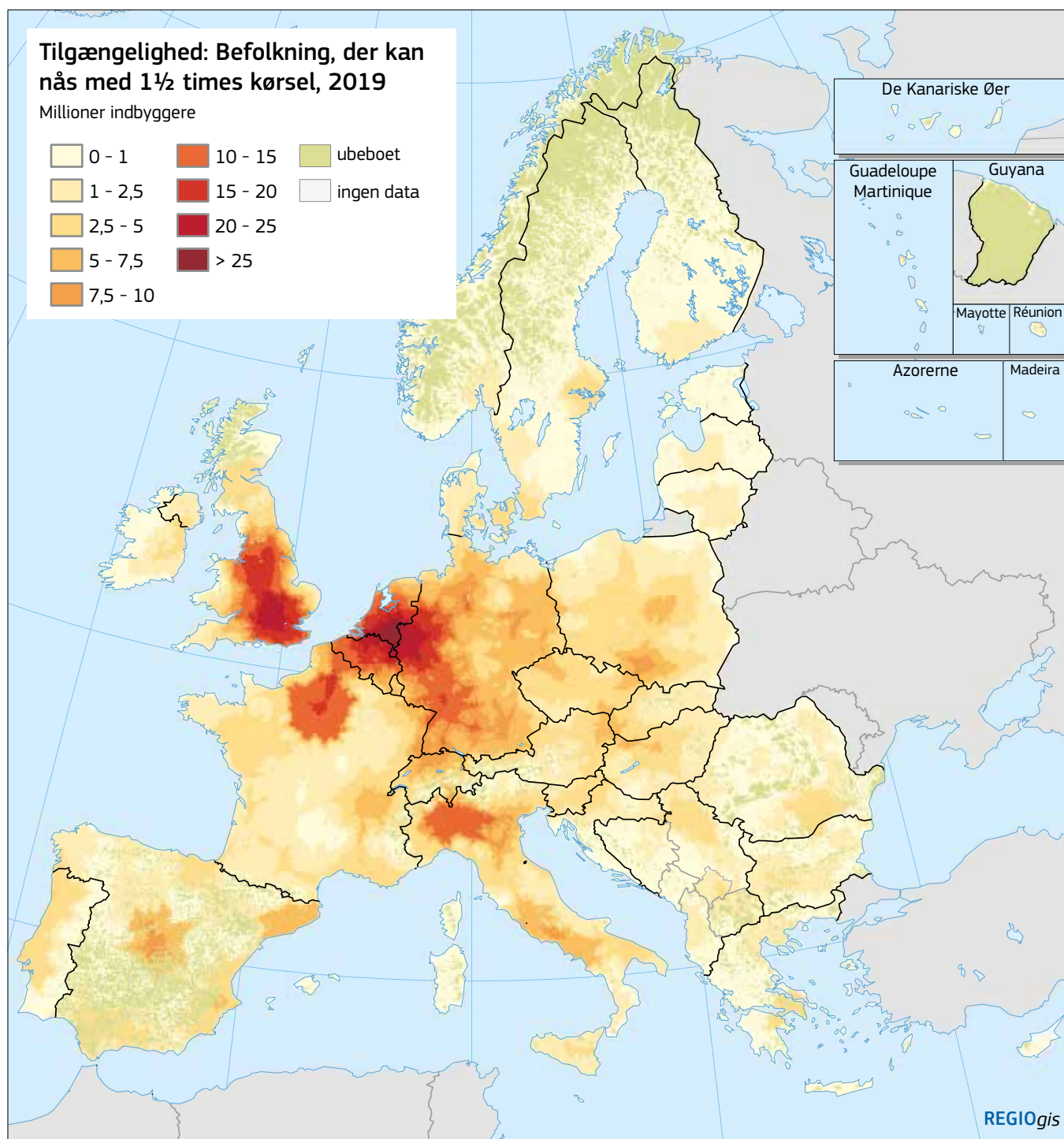
Følg debatten på TWITTER #ESIFOpenData

eller tilmeld dig vores nyhedsbrev: http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

Kortlægning af tilgængelighed via Europas større vejnet

Kortet nedenfor viser, hvor mange mennesker man kan nå ved at køre i 90 minutter (uden hensyntagen trængsel på vejene). Hovedstæderne, store byområder og store byer i Europa har alle meget god tilgængelighed. Denne høje tilgængelighed bestem-

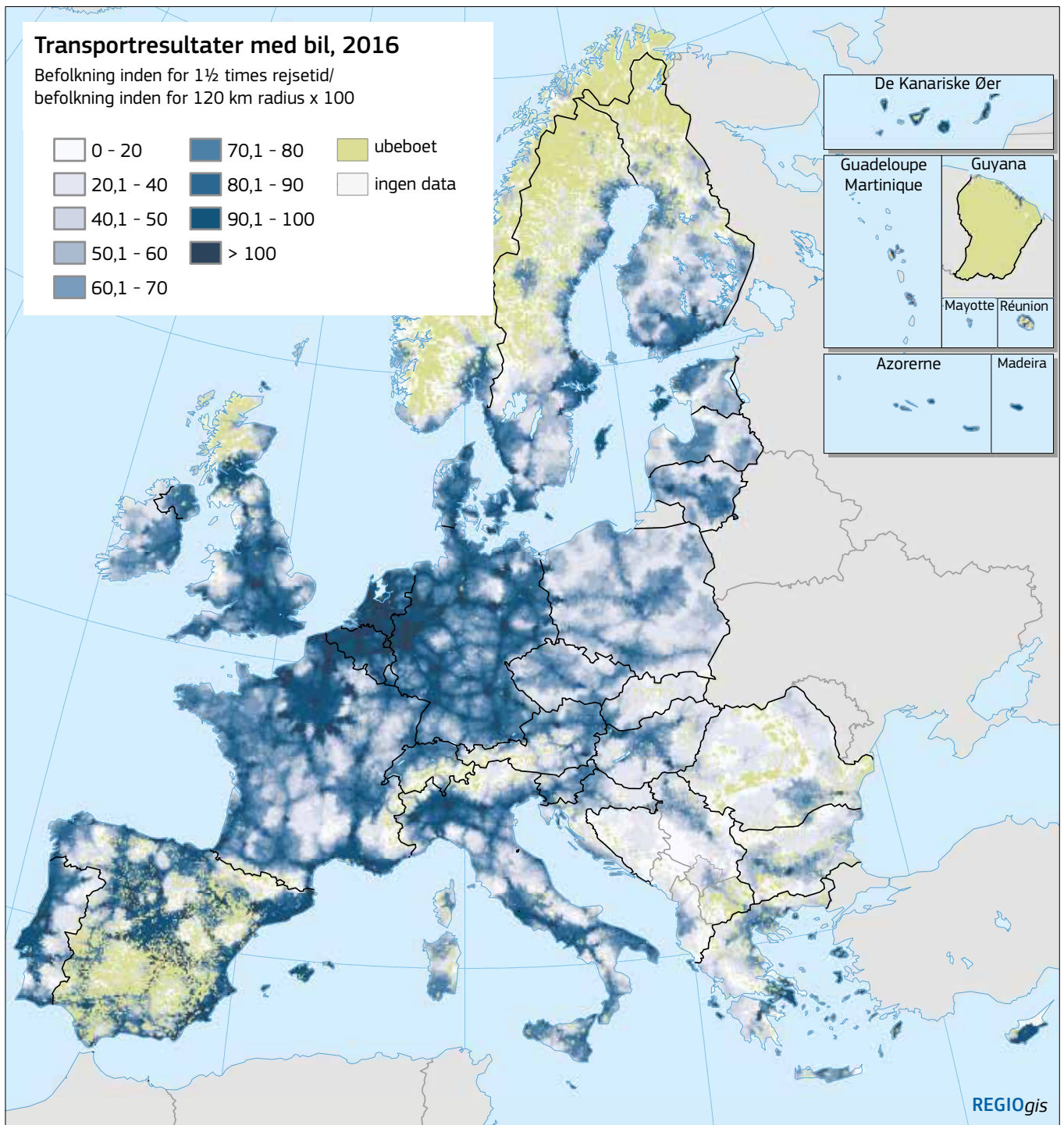
mes dog hovedsageligt af befolkningens geografiske koncentration, og ikke så meget af vejinfrastrukturens kvalitet og omfang. Hvis mange bor i nærheden, kan en lokation have god tilgængelighed, også selvom vejinfrastrukturen er relativt ringe.

Kortet viser det populationsvægtede gennemsnit for celler på 5x5 km af hensyn til bedre visualisering. Analysen blev foretaget med celler på 1x1 km.
Kilder: REGIO-GIS, Eurostat, JRC, TomTom, IGN-F

For at identificere, hvilke steder der har god vejinfrastruktur, viser kortet nedenfor, hvor man nemt kan nå befolkningen i nærheden. En score på 100 eller derover er meget god. Det betyder, at en person ved at køre i 90 minutter kan nå mindst det samme antal personer, der bor inden for en radius på 120 km. På dette kort stikker Vesteuropas hovedmotorvejsnet

tydeligt ud. I den østlige del af EU er resultaterne meget lavere, selv omkring hovedstæderne og de største byer. Generelt har landdistrikter lavere resultater for vejforhold på trods af, at vejnettets længde pr. indbygger er meget større end i byerne. Den spredte befolkning i landdistrikterne gør det meget dyrt at skabe adgang til motorveje. ■

Kortet viser det populationsvægtede gennemsnit for celler på 5x5 km af hensyn til bedre visualisering. Analysen blev foretaget med celler på 1x1 km.
Kilder: REGIO-GIS, Eurostat, JRC, TomTom, IGN-F

»Interreg Volunteer Youth«

På sporet af en moderne jernbane rundt om Etna

Nu til dags er det stadig muligt at identificere adskillige vedvarende problemer, som for eksempel manglen på tilstrækkelige og innovative offentlige tjenester i forskellige regioner. Vi er nødt til at anerkende, at EU's medlemsstater i de fleste tilfælde ikke kan eliminere de enorme vanskeligheder, der findes i deres regioner, især konvergensproblemer som for eksempel dem på Sicilien.

S pørgsmålet er derfor: Hvad kan der gøres for at afhjælpe disse svære problemer? Svaret er at støtte og styrke samhørighedspolitikken. Vigtigheden af politikken understreges desuden af GD Regio's initiativ »EU i min region«, som fremhæver og deler de mest symbolske projekter, som Europa-Kommissionen har godkendt, for eksempel udvidelsen af Circumetnea-jernbanen (bygget i 1890) omkring byen Catania, som er den syvendestørste storby i Italien.

Ovennævnte projekt er et af de mest relevante, bæredygtige, effektive og innovative projekter i Italien, der er udpeget i programmeringsperioden 2014-2020. Et maksimalt bidrag på 478 mio. EUR er blevet allokert til at bygge otte nye stationer: San Domenico, Vittorio Emanuele, Palestro, San Leone, Verrazzano, Librino, Santa Maria Goretti samt en station ved lufthavnen.

Udvidelsen vil gøre det lettere for studerende, pendlere og turister at komme rundt og komme til centrum fra lufthavnen. Det årlige antal passagerer er dog steget betydeligt fra 600 000 til 5 millioner, som blev registreret 2018. Den medfører også en reduktion i CO₂-emissioner, blandt andet fordi togpassagerer ikke bruger deres biler så ofte.

Vi må ikke glemme, at dette projekt desuden er vigtigt, da det omhandler intelligent specialisering, og at Catania kommune har lidt under manglende opsparede midler i den seneste tid.

Endvidere var Circumetnea-jernbanen også et af de projekter, der blev medfinansieret af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) for perioden 2007-2013. Under det regionale operationelle program for Sicilien, som blev igangsat den 7. september 2007, blev der bygget fire jernbanestrækninger: Galatea-Giovanni XIII, Giovanni XIII-Stesticoro, Borgo-Nesima og Nesima-Misterbianco Centro.

Hele projektet passer godt sammen med samhørighedspolitikken, som sigter mod at få borgerne i EU til at føle sig tættere forbundet ved at mindske de afstande, der adskiller dem. ■

Danilo Distefano er tidligere frivillig i det fælles sekretariat for Interreg South Baltic-programmet takket være Interreg Youth Volunteer-initiativet.

PROJEKTER

EN REJSE TILBAGE I TIDEN MED BIL OG BANE

**SAMLET INVESTERING
11 332 552 EUR**

**EU-BIDRAG
7 199 455 EUR**

Takket være to projekter, der supplerer hinanden, er et unikt museumskompleks under opførelse i de verdensberømte Tatra-køretøjers hovedkvarter i Kopřivnice i Tjekkiet.

Arbejdet med at omdanne virksomhedens ubrugte støberibygning til et moderne museum gik i gang i 2019, som tilføjelse til og udvidelse af de to udstillinger, der i øjeblikket er tilknyttet det berømte mærke. Projektets overordnede mål er at fremvise en omfattende samling af køretøjer, der kortlægger Tatras historie og bilindustriens udvikling gennem raffinerede, visuelt tiltrækkende og interaktive skærme.

Tatras historie går tilbage til 1850, og virksomheden er således Tjekkiet's ældste bilfabrikant og den tredjeældste køretøjsproducent i verden. Den anses for at være en af den tjekkiske industris kronjuveler. Besøgende til det nuværende Tatra teknisk museum kan se den allerførste bil, der blev fremstillet i 1897 – Präsidient – som var det første køretøj, der blev drevet af en motor og ikke var hestetrukket.

Museet havde dog ikke plads til at fremvise hele samlingen, og det betød, at nogle af udstillingsgenstandene blev opmagasineret.

Tatra Vehicles Museum-projektet

Det nye Tatra Vehicles Museum-projekt blev startet for at løse dette problem (samlet investering 6,7 mio. EUR). Det er udviklet af regionsregeringen i Mæhren-Schlesien, med finansiering fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (4 mio. EUR), og det nye område, som ligger i en bygning, der tidligere blev brugt til støberi og opmagasineret samme sted, åbner efter planen i 2021.

Udover 60 unikke udstillingsgenstande kan de besøgende se 70 veterankøretøjer, især lastvogne, som er blevet doneret til museet af ejerne af Tatra Trucks, og en særlig udstilling, der viser, hvordan motorerne virker.

Slovenska Strela

I januar 2018 sikrede Tatra Trucks sig også et europæisk tilskud til at rekonstruere en tjekkisk national kulturarvsgenstand – Tatra T 68-motortog, også kaldet det slovakiske missil. Toget var udstillet foran Kopřivnice tekniske museum indtil midten af 2018, men det var ikke beskyttet mod elementerne og var ved at blive ødelagt.

Tatra Trucks besluttede at sætte det slovakiske missil i stand og at bygge et helt nyt udstillingsområde til toget ved siden af det nye udstillingsområde på Tatra Vehicles Museum.

De samlede udgifter til at rekonstruere det slovakiske missil, inklusive opførelsen af udstillingsområdet, anslås at beløbe sig til 4,6 mio. EUR, hvoraf næsten 3,1 mio. EUR vil blive dækket af europæiske midler, og resten kommer fra Tatra Trucks.

Restaureringen af det slovakiske missil begyndte for flere måneder siden og indebærer omfattende reparationer, så det kan blive køreklart. Arbejdet forventes afsluttet inden for et år, hvorefter toget flyttes til det nye udstillingsområde. Når vejret er godt, vil det blive kørt udenfor, og ved særlige lejligheder vil det måske endda køre særture på Kopřivnice offentlige jernbanelinjer. ■

FÅ MERE AT VIDE

<https://www.tatramuseum.cz/index.php?r=5&idj=2>
<http://slovenska-strela.cz/en-GB>

PROJEKTER

DIGITALE TEKNOLOGIER STYRKER SPANIENS NATIONALE SUNDHEDSVÆSEN

**SAMLET INVESTERING
33 471 081 EUR**

**EU-BIDRAG
23 402 419 EUR**

Programmet for sundhed og social trivsel (SBS) har konsolideret brugen af IKT i det spanske sundhedsvæsen. Fokus har været på at gøre centrale elektroniske tjenesteydelser til borgerne og sundhedsudbyderne indbyrdes kompatible og mere effektive. Projektet støttes af EFRU og hjælper folk med at få adgang til vigtige sundhedstjenester i hele landet, ikke kun der hvor de bor.

SBS-programmet gav mulighed for effektiv udveksling af elektroniske recepter og digitale patientjournaler i det spanske sundhedsvæsen, som er baseret på en decentraliseret struktur. Der arbejdedes også på at evaluere brugerinformationssystemer i sundhedsvæsenet.

Indførelsen af elektroniske recepter betyder, at alle spanske borgere kan få udleveret deres receptpligtige medicin i alle apoteker over hele landet. Dette er til stor gavn for dem, som er på ferie eller ude at rejse og ikke ønsker afbrydelser i behandlingen. I det gamle system kunne man kun få udleveret sin receptpligtige medicin i sin bopælsregion. Systemet med elektroniske recepter er blevet indført i alle 13 000 primærsundhedsplejecentre i Spanien samt på alle landets 21 000 apoteker.

Den landsdækkende udrulning af det digitale patientjournal-system gør det muligt at udveksle patientjournaler mellem alle 17 spanske regioner (selvstyrende samfund) og de to spanske selvstyrende byer (Ceuta og Melilla). Sundhedspersoner og læger kan nu se alle patientjournaler, så de kan yde den bedste behandling hvor som helst i landet. Desuden kan patienterne bruge et system med sikker identitetskontrol til at se og downloade deres patientjournaler og finde ud af, hvem der ellers har set dem.

Projektet har endvidere forbedret identifikationssystemet for brugere af sundhedstjenester ved at indarbejde vigtige og opdaterede sikkerhedsforanstaltninger. Disse ændringer holder dataene fortrolige, og lægernes, apotekspersonalets og patienternes identitet kontrolleres.

Alle spanske borgere – 46,5 millioner – har nu sundhedskort, som de kan bruge til at få adgang til de digitale tjenesteydelser.

Væsentlig infrastruktur

For at gennemføre ændringerne udførte SBS-projektet en række opgaver. Sundhedspersonerne fik det relevante udstyr, herunder skærme med høj opløsning og arbejdsstationer. Der blev installeret infrastruktur til databehandling, lagring og trådløs adgang (wi-fi) på hospitalerne. Desuden blev der udviklet software, som forbedrede den indbyrdes anvendelighed, administration, digitalisering og arkivering af kliniske journaler i det spanske sundhedsvæsen.

I mellemtiden har indførelsen af centraliserede systemer med certifikatsikring, godkendelse og elektronisk signatur for sundhedspersoner været med til at opfylde projektets krav til digital sikkerhed. ■

FÅ MERE AT VIDE

<http://www.red.es>

PROJEKTER

EN KUNSTIG NÆSE SNIFFER SIG FREM TIL INDPAKKEDE FØDEVARERS FRISKHED

**SAMLET INVESTERING
2 013 200 EUR**

**EU-BIDRAG
1 006 600 EUR**

Et grænseoverskridende projekt, som samler forskere og fødevarervirksomheder fra Belgien og Frankrig, er i gang med at udtænke en ny, billig måde til at kontrollere indpakkede fødevarers friskhed. Målet er at reducere fødevarespild ved at give producenterne og forbrugerne en mere nøjagtig vurdering af et produkts holdbarhed.

Projektet TERAFOOD, som er finansieret af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, sigter mod at udvikle en kommerciel sensor, som udnytter noget, der kaldes THz-teknologi. Konceptet anvender ikke-ioniserende elektromagnetisk stråling, som interagerer med sporgasser, der dannes, når fødevarer nedbrydes. Projektgruppen søger at integrere den nye sensor i selve fødevareremballagen, så den nøjagtige måling kan forhindre forbrugerne i at smide mad ud, der stadig kan spises.

Der genereres spild i hele fødevarerproduktionskæden, fra forarbejdning til den endelige forbruger. Det anslås dog, at forarbejdningsfasen alene genererer omkring 50% af dette spild, især under fremstilling af indpakkede fødevarer.

I dag består kontrollen af indpakkede fødevarers friskhed i, at virksomhederne tager regelmæssige stikprøver fra deres egne produktionslinjer. For at sikre acceptable sikkerhedsmargener har denne metode tendens til at afkorte tidsfristerne for sidste anvendelsesdato, og dette genererer unødigt spild under forarbejdning og opbevaring i butikker og private hjem. Producenterne kan desuden lide betydelige økonomiske tab på grund af omkostningerne til prøvetagning og analyse.

TERAFOOD giver håb om en mere nøjagtig og ikke-invasiv vurdering på baggrund af data i realtid. Projektets sensor, som

overvåger biomarkører, der dannes, når et produkt nedbrydes naturligt, kan bruges under hele produktions- og distributionsprocessen. Alle pakninger med sensoren kan spores fuldt ud, og defekter kan påvises når som helst i produktets levetid.

Påvisning er baseret på måling af flygtige organiske forbindelser, der findes inde i pakningen. Med en nøjagtighed, der er større end én del pr. million, kan sensoren også potentielt øge forbrugernes tillid til fødevarerproduktionskæden.

Sensor på prøve

Indtil nu har projektgruppen udviklet og produceret en første-generationssensor, som er under afprøvning og test. Desuden er det påvisningsprincip, som sensoren bygger på, blevet beskyttet med et patent. Der er endvidere udarbejdet en sikker onlineplatform, hvortil projektets partnere kan uploade data, de har indsamlet under deres forskning.

TERAFOOD blev fremvist på den 9. udgave af THz Days, som blev afholdt på universitetet i Dunkerque i Frankrig i juni 2017. I januar 2019 blev der afholdt en temaintroduktionsworkshop hos partneren Photonics Research Group på det videnskabelige fakultet på universitet i Gent i Belgien.

Den næste workshop afholdes i februar 2020 hos projektkoordinator, institut for elektronik, mikroelektronik og nanoteknologi i Villeneuve d'Ascq i Frankrig. To demonstrationsworkshops vil fremvise den nye sensor ved udgangen af 2020, og det endelige projektarrangement finder sted i foråret 2021. ■

FÅ MERE AT VIDE

<https://terafood.iemn.fr/>

PROJEKTER

RENOVERING AF KANALER REDUCERER RISIKOEN FOR OVERSVØMMELSE I UNGARN OG SERBIEN

**SAMLET INVESTERING
8 699 537 EUR**

**EU-BIDRAG
7 394 607 EUR**

Det EU-finansierede BABECA-projekt renoverer et kanalnet, som løber gennem Ungarn og Serbien. Formålet er at reducere risikoen for oversvømmelse og forbedre vandkvaliteten på begge sider af grænsen.

Baja-Bezdan-kanalen har en samlet længde på 44,8 km – 32,2 km i Ungarn, 10,6 km i Serbien og 2 km langs grænsen – og den var engang en vigtig rute for transport af varer med vand fra Donau. I dag bruges den hovedsagelig til landbrugsvanding, sport og fritidsaktiviteter, men den manglende vedligeholdelse har betydet, at den er forfaldet i de seneste år.

Finansiering fra Interreg-instrumentet til førtiltrædelsesbistand vil blive brugt til at renovere kanalen og vedligeholde den fremover, hvilket er til gavn for ca. 110 000 mennesker. De nye foranstaltninger til oversvømmelsesbeskyttelse vil desuden styrke Donaus rolle som dæmning, idet den ligger nedstrøms for kanalen og opsamler regnvand, der løber af fra bakkerne inde i landet.

De reparationer, der udføres under projektet, vil reducere flaskehalse langs kanalnettet, hvilket vil gøre det lettere at rejse ad vandvejen gennem Ungarn og Serbien. Dette grænseoverskridende samarbejde vil endvidere støtte den lokale turisme langs kanalen.

Kanalisering af rensningsindsatser

I Ungarn vil 5 600 meter af kanalen blive oprenset for ukrudt og andet materiale, som blokerer vandgennemstrømningen. Vandkvaliteten blev tidligere bedømt som »ringe« på grund af ophobningen af mudder. BABECA vil hjælpe med at fjerne affald i vandet ved at konstruere båderamper og platforme til at fjerne drivtømmer fra tre forskellige steder.

I Serbien vil projektet renovere to sluser – som bruges til at hæve og sænke fartøjer mellem dele af kanalen, der ligger højere eller lavere i forhold til hinanden – så de fungerer sikkert. Bezdan-slusen har ikke været i brug siden 1995 på grund af dens tilstand og dårlige maskineri, og Šebešfok-slusen og sluseportene blev aldrig færdige.

På den lange bane søger projektet at sikre en bæredygtig kanal, som vil blive forvaltet i fællesskab mellem Serbien og Ungarn. Den forbedrede vandkvalitet vil puste nyt liv i kanalens fisk og insekter med mere, mens det grænseoverskridende samarbejde også vil støtte konstruktion af fartøjer på værftet i Bezdan og turisme i begge regioner. ■

FÅ MERE AT VIDE

<http://www.babeca.eu/app/>

KALENDER

6. FEBRUAR

Bruxelles (BE)

Højniveaukonferencen »Inddragelse af borgerne for god forvaltning i samhørighedspolitikken«

24.-25. MARTS

Bruxelles (BE)

Forum for regioner i den yderste periferi 2020 »Sammen om en bæredygtig fremtid«

12.-15. OKTOBER

Bruxelles (BE)

Europæisk uge for regioner og byer

JURIDISK MEDDELELSE

Hverken Europa-Kommissionen eller en person, der handler på Europa-Kommissionens vegne, kan holdes ansvarlig for eventuel anvendelse af de følgende oplysninger.

Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2020

PDF: ISSN 1725-812X KN-LR-19-071-DA-N

© Den Europæiske Union, 2020

Gengivelse er tilladt med kildeangivelse.

Reglerne for gengivelse af Europa-Kommissionens dokumenter fremgår af afgørelse 2011/833/EU (EUT L 330 af 14.12.2011, s. 39).

Tilladelse til brug eller gengivelse af billeder eller andre materialer, der ikke hører under EU's ophavsret, skal indhentes direkte hos ophavsretsindehaverne.

Printed by Bietlot in Belgium

Dette magasin er trykt på bulgarsk, engelsk, fransk, græsk, italiensk, polsk, rumænsk, spansk og tysk på genbrugspapir. Det er tilgængeligt på internettet på 22 sprog på: http://ec.europa.eu/regional_policy/da/information/publications/panorama-magazine/

Indholdet i denne udgave blev færdiggjort i januar 2020.

FOTOGRAFIER (SIDER):

Omslag: © iStock/AndresGarciaM

Side 3: © Den Europæiske Union

Side 8: © Alex Pavlij Atklasana

Side 9: © BestMedGrape

Side 10: © Waste Free Rivers for a Clean Black Sea

Side 11: © Port of Haminakotka

Side 13, 14, 15: © Den Europæiske Union/David Plas

Side 18: © Autoridade de Gestão do COMPETE 2020

Side 20: © POSEUR-forvaltningsmyndighed

Side 22: © POSEUR

Side 23: © POSEUR

Side 24: Foto 1 © Green Urban Living, foto 2 © TMG, foto 3 © AORP, foto 4 © TENOWA

Side 26: © CCDR LVT

Side 27: © META Group

Side 28: © Den Europæiske Union

Side 29: © Den Europæiske Union

Side 30: © Den Europæiske Union

Side 31: © Den Europæiske Union

Side 32: © Den Europæiske Union

Side 35: © iStock/Juan Carlos Hernández Hernández

Side 36: © iStock/MarioGuti

Side 42: © iStock/labsas

Side 43: © Museum Tatra

Side 44: © iStock/SDI Productions

Side 45: © iStock/hedgehog94

Side 46: © iStock/Baja-Bezdan Canal

HOLD DIG OPDATERET

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

[@EUinmyRegion](https://twitter.com/EUinmyRegion)

[EUinmyRegion](https://www.facebook.com/EUinmyRegion)

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

[EUinmyRegion](https://www.youtube.com/EUinmyRegion)

[euinmyregion](https://www.instagram.com/euinmyregion)

ec.europa.eu/commission/2019-2024/ferreira_en
[@ElisaFerreiraEC](https://twitter.com/ElisaFerreiraEC)

Den Europæiske Unions
Publikationskontor

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik
Kommunikation – Agnès Monfret
Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu